

**RADA GMINY
WŁOCŁAWEK**

**UCHWAŁA NR XL/294/18
RADY GMINY WŁOCŁAWEK
z dnia 5 października 2018 r.**

w sprawie aktualizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023”

*Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
(t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349, 1432)*

Rada Gminy Włocławek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się zaktualizowany „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała podlega wykonaniu przez Wójta Gminy Włocławek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek**

Paweł Bogdanowicz

Uzasadnienie

„Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018 – 2023” jest dokumentem, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy ukierunkowanej na obszary charakteryzujące się czynnikami kwalifikującymi je jako obszary zdegradowane. Realizacja programu pozwoli na zrównoważony rozwój tych obszarów.

Program stanowi także podstawę do ubiegania się o środki na rewitalizację m. in. z funduszy unijnych.

Lokalny Program został przyjęty uchwałą Nr XXXIII/263/18 Rady Gminy Włocławek z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia i realizacji „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018 – 2023”.

Aktualizacja przyjętego Programu wynika z konieczności dostosowania dokumentu do „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2018 – 2020”.

Tym samym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek

Paweł Bogdanowicz

Lokalny Program Rewitalizacji

Gminy Włocławek na lata 2018-2023

Włocławek 2018

Spis treści

Wykaz użytych skrótów.....	4
Wprowadzenie.....	5
1. Metodyka.....	8
1.1. Podstawa prawna	8
1.2. Cechy Programu	8
1.3. Zasady opracowania	9
2. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi regionalnymi i lokalnymi.	11
3. Uproszczona diagnoza Gminy Włocławek	15
3.1. Położenie, powierzchnia, i podstawowe informacje o gminie	15
3.2 Strefa społeczna	17
3.2.1 Ludność.....	17
3.2.2. Struktura wiekowa mieszkańców	17
3.2.3. Przyrost naturalny	17
3.2.4. Sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Włocławek	18
3.2.5. Edukacja	18
3.2.6. Mieszkalnictwo	19
3.3. Sfera gospodarcza.....	19
3.4. Sfera środowiskowa.....	19
3.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna	19
3.6. Główne problemy zidentyfikowane na terenie Gminy Włocławek.....	21
4. Delimitacja obszaru zdegradowanego	23
5. Delimitacja obszaru rewitalizacji.....	30
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	35
6.1 Sołectwo Dąb Mały.....	35
6.2 Sołectwo Dobra Wola.....	37

6.3 Sołectwo Józefowo	38
6.4. Sołectwo Wistka Królewska.....	40
6.5 Główne wnioski szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji	42
7. Wizja stanu rewitalizacji po przeprowadzonej rewitalizacji	43
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mające na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	45
9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	49
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	56
10.1. Komplementarność przestrzenna.....	56
10.2 Komplementarność problemowa.....	56
10.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	57
10.4. Komplementarność międzyokresowa	57
10.5. Komplementarność źródeł finansowania.....	58
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.....	59
11.1. Interesariusze Programu	59
12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych projektów / przedsięwzięć rewitalizacyjnych	61
13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	63
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu.....	65

Wykaz użytych skrótów

BDL	Bank Danych Lokalnych
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FIO	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
GOPS	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KFM	Krajowy Fundusz Mieszkaniowy
LSR	Lokalna Strategia Rozwoju
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OR	Obszar rewitalizacji
OZ	Obszar zdegradowany
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PKD 2007	Polska Klasyfikacja Działalności 2007
POIŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020
LPR	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RPO WK-P 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego 2014-2020
UE	Unia Europejska
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ZPPR	Zasady Programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020

Wprowadzenie

Długofalowa poprawa sytuacji życiowej mieszkańców stanowi priorytet rozwojowy Gminy Włocławek. Jednym z kluczowych narzędzi realizacji tego celu przez władze samorządowe jest rewitalizacja zdegradowanych obszarów Gminy.

Rewitalizacja, czyli proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony jest na podstawie Lokalnych Programów Rewitalizacji. LPR nakreśla działania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, a także infrastrukturalnej mające na celu wyprowadzenie danego obszaru ze stanu kryzysowego. Stanowi podstawę do ubiegania się o środki na rewitalizację, m. in. z funduszy unijnych w szczególności z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020. W przypadku Gminy Włocławek funkcję taką spełnia *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023* (zwany dalej LPR). Program uchwalony został na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2016 poz. 446 z późn. zm.)

LPR jest spójnym, strategicznym dokumentem, zawierającym wieloletni plan działań mających na celu wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego i stworzenia odpowiednich warunków do ich rozwoju.

Zakładanymi efektami rewitalizacji jest:

- wzrost aktywności i integracji społecznej;
- zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego;
- ożywienie gospodarcze i wzrost potencjału gospodarczego.

w sferach: społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, infrastrukturalnej, gospodarczej i środowiskowej. Kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji ma na celu zapewnienie rozwoju określonych obszarów wiejskich Gminy.

Zgodnie z przyjętą definicją rewitalizację należy rozumieć, jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Rewitalizacja ukierunkowana została na trwałe podniesienie jakości życia na obszarze zdegradowanym. W obecnym okresie programowania UE 2014-2020 rewitalizacja nie może być

postrzegana wyłącznie, jako remont, modernizacja czy odbudowa infrastruktury. Rewitalizacja łączy działania społeczne i gospodarcze w sposób kompleksowy i nie pomija aspektu przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Projekty rewitalizacyjne określone w LPR będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, uzupełniając do działań społecznych tzw. „miękkich”. Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna obejmująca przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział mieszkańców poprzez organizacje i jednostki z terenu gminy.

LPR powstał w procesie partnersko-eksperymentalnym, z wykorzystaniem wniosków płynących z procesu konsultacji społecznych, a także prowadzonych badań i analiz strategicznych (jakościowych i wskaźnikowych ujętych w analizie porównawczej), analizy dokumentów programowych na lata 2014-2020 oraz ustaleń prowadzonych w wyniku procesu partycypacji społecznej mieszkańców i organizacji z terenu Gminy Włocławek.

Projekty rewitalizacyjne w ramach LPR realizowane będą na wyznaczonych do rewitalizacji obszarach z wykorzystaniem różnych źródeł finansowania w celu uzyskania najbardziej efektywnych wyników interwencji. Projekty te stanowią będą instrumenty interwencji kryzysowej w odpowiedzi na występujące i zidentyfikowane w analizie porównawczej problemy społeczne, funkcjonalno-przestrzenne, gospodarcze i środowiskowe.

Przyjęte podejście oparte jest na przekonaniu, że obszary Gminy Włocławek, realizujące dotychczasowe funkcje społeczne, przestrzenne i gospodarcze muszą być postrzegane także, jako atrakcyjne do życia i inwestowania oraz dysponujące dobrą organizacją przestrzeni. W LPR przyjęto m.in.:

- system wsparcia obszarów kryzysowych poprzez projekty gminne z udziałem lokalnych partnerów i interesariuszy rewitalizacji,
- realizację rozwiązań kompleksowych, powiązanych przestrzennie reagujących na ograniczenie wiodącego problemu danego obszaru,
- włączenie inicjatyw lokalnych i wykorzystanie ich do realizacji projektów,
- możliwość włączenia nowych źródeł finansowania poza środkami własnymi gminy m.in. dotacji bezzwrotnych, środków prywatnych i krajowych oraz funduszy celowych.

LPR składa się z:

- części diagnostycznej – obejmującej analizy potrzeb i problemów występujących na terenie Gminy, a także przeprowadzenie procesu wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszaru rewitalizacji,
- części programowej – określającej kierunki interwencji w ramach działań rewitalizacyjnych, cele oraz rewitalizacyjne projekty główne i uzupełniające opracowane z uwzględnieniem danych opinii uzyskanych w wyniku konsultacji z mieszkańcami podczas spotkań dotyczących rewitalizacji. W tej części ujęto również opis monitoringu rewitalizacji oraz wskaźniki rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji nie zamyka możliwości wprowadzania zmian i składania propozycji nowych projektów oraz działań w toku aktualizacji wynikającej z dynamicznie zmieniających się uwarunkowań rozwoju gminy, regionu, czy kraju.

1. Metodyka

Proces rewitalizacji dotyczy zarówno terenów miejskich, jak i wiejskich. Głównym jej celem powinno być trwałe podniesienie jakości życia na obszarze zdegradowanym. Rewitalizacja powinna łączyć działania w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

1.1. Podstawa prawna

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023 został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875). Na podstawie ww. ustawy samorząd uchwala wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej i kulturalnej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach procesu rewitalizacji.

1.2. Cechy Programu

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023 charakteryzuje się następującymi cechami:

- **Kompleksowość**

Oznacza, iż LPR obejmuje działania całościowe i wielowymiarowe, uwzględniające aspekty: społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe finansowane za pomocą połączenie środków z EFRR, EFS, FIO, PFRON, FP, Instrumentu Norweskiego oraz innych publicznych i prywatnych funduszy.

- **Koncentracja**

W ramach LPR występuje koncentracja planowanej interwencji na obszarach najbardziej zdegradowanych, tj. obszarach gminy, gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa.

- **Komplementarność**

Wyraża się wzajemnym oddziaływaniem między projektami rewitalizacyjnymi, a także powiązaniem działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy. Ponadto oznacza efektywny system zarządzania projektami rewitalizacyjnymi (współdziałanie instytucji, spójność procedur itp.).

- **Partycypacja**

Przyjęto, jako zasadę: włączenie w proces rewitalizacji uczestnictwa grup społecznych oraz mieszkańców we współdecydowaniu, co stanowi fundament działań na każdym etapie procesu rewitalizacji: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i oceniania.

1.3. Zasady opracowania

Opracowanie LPR realizowane było przy aktywnym udziale społeczeństwa, które na etapie tworzenia dokumentu miało możliwość wniesienia swoich pomysłów, opinii, stanowisk. Konsultacje społeczne były skierowane do mieszkańców Gminy. Zaangażowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i partnerów społecznych spoza JST przebiegało na etapie przyjmowania obszaru do rewitalizacji. Dokument został opracowany we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Wynikiem jest *LPR* uwzględniający następujące zasady planowania:

Koncentracja działań na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w kompleksowej diagnozie społeczno-ekonomicznej (max. 20% powierzchni gminy, zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy)

Zaplanowanie całościowych (kompleksowych, zintegrowanych) przedsięwzięć odpowiadających na problemy występujące na tym obszarze

Koordynacja działań przy zaangażowaniu lokalnej społeczności i innych interesariuszy na każdym etapie rewitalizacji społeczno-ekonomicznej

Rys. 1. Zasady opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023
Opracowanie własne

LPR jest zgodny z następującymi dokumentami na poziomie regionalnym:

- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020.
- OSI
- Strategia Rozwoju Powiatu Włocławskiego na lata 2012 -2020
- Strategia Rozwoju Gminy Włocławek na lata 2015-2023
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Włocławek na lata 2016-2026
- LSR

2. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi regionalnymi i lokalnymi.

Program posiada szerokie odniesienia i powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi. Powiązania odnoszą się do dokumentów regionalnych i lokalnych.

Poniżej przedstawiono bezpośrednio powiązania pomiędzy opracowaniem, a dokumentami różnych szczebli, co gwarantuje spójność celów z celami rozwojowymi polityk europejskich i krajowych na lata

2014-2020.

Tabela 1.

Wykaz dokumentów strategicznych i planistycznych powiązanych z Programem Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023

Poziom regionalny	Poziom lokalny
Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Strategia Rozwoju Gminy Włocławek na lata 2009-2020, Załącznik do uchwały Nr XIV/128/04 Rady Gminy Włocławek z 31 marca 2004r.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Włocławek, Załącznik do uchwały Nr XXI/163/16 Rady Gminy Włocławek z dnia 14 grudnia 2016 r.
Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Włocławek, załącznik do uchwały Nr XVII/133/16 Rady Gminy Włocławek z dnia 26 lipca 2016r.
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włocławek na lata 2016-2026, załącznik do Uchwały NR xviii/137/16 Rady Gminy Włocławek z dnia 15 września 2016 r.
Zasady Programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) dla obszaru Lokalnej Grupy Działania na lata 2014-2020. Załącznik nr 1 do uchwały nr 9/II/2017 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Dorzecze Zgłowiączki” z dnia 21 lutego 2017r.
Strategia Lokalnej Grupy Działania	

Opracowanie własne

LPR wykazuje powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionalnym i lokalnym, w zakresie jak zilustrowano w poniższym zestawieniu:

Tabela 2.

Zakres powiązania *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Włocławek* na lata 2018-2023 z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Nazwa dokumentu	Zakres powiązań
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020. Plan modernizacji 2020+	Strategia rozwoju województwa kujawsko - pomorskiego do 2020 roku, przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr XLI/693/13 z dnia 21 października 2013 r., stanowi odpowiedź samorządu województwa na zmieniającą się sytuację polityczną kraju i warunki społeczno-gospodarcze oraz przestrzenne regionu. Misją regionu do 2020 r. jest uzyskanie określonego stanu rozwoju województwa kujawsko - pomorskiego, gdzie na pierwszym miejscu są jego mieszkańcy: poszczególne jednostki tworzące rodziny i składające się na całe społeczeństwo. <i>„Kujawsko-pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo”</i> Misja ta będzie realizowana przez następujące priorytety: 1. Konkurencyjna gospodarka; 2. Modernizacja przestrzeni wsi i miast; 3. Silna metropolia; 4. Nowoczesne społeczeństwo. Wyżej wymienione priorytety zostaną zrealizowane dzięki ośmiu celom strategicznym. Priorytet modernizacja przestrzeni miast i wsi zakłada dążenie do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej przy uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Gmina Włocławek została zakwalifikowana do kategorii polityki przestrzennej – obszary wiejskie, dla których oczekiwana rola i znaczenie w rozwoju województwa wiąże się z aktywizacją społeczno-gospodarczą na poziomie lokalnym.
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Program ten zakłada wsparcie działań, które mają spowodować rozwój regionu pod względem społecznym jak i gospodarczym. Głównym celem dokumentu jest uczynienie województwa kujawsko -pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023 jest spójny z zapisami RPO, dotyczącymi rewitalizacji społeczno-gospodarczej dla obszarów o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Rewitalizacja wybranych obszarów jest jednym z podstawowych działań mających przyczynić się do minimalizacji występujących na danych obszarach problemów. LPR jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9b <i>Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich</i>, w ramach, którego wsparcie będzie skoncentrowane na podejmowaniu działań zmierzających do ożywienia społeczno- gospodarczego obszarów miejskich i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie poprzez aktywizację osób zamieszkujących obszary problemowe oraz poprawę warunków

	uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i gospodarczym. Efektom tego będzie zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, a także wzrost potencjału gospodarczego i wzrost aktywności społecznej na obszarach problemowych. Infrastruktura obszarów wiejskich wspierana będzie także w ramach Osi 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność. Projekty ukierunkowane na ożywienie społeczne, gospodarcze, likwidację lub zmniejszenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, spadek poziomu bezrobocia będą wspierane z RPO WK-P 2014-2020 ze środków EFS przede wszystkim: w ramach Osi priorytetowej 9 Solidarne społeczeństwo oraz w ramach Osi 11 – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność.
Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na obszarach wiejskich stanowi interwencja zaplanowana w ramach: • Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, • Działania 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR. W ramach osi priorytetowej 7 Programu z przeznaczeniem na ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów wiejskich, które uzupełnione zostaną środkami EFS z przeznaczeniem na odnowę społeczną (osi priorytetowa 11 Programu). Przedsięwzięcia w ramach Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność powinny obejmować kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów wiejskich oraz wzrost przedsiębiorczości i zatrudnienia, a tym samym wpływać na poprawę warunków uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym mieszkańców. Wsparcie uzyskują projekty polegające m.in. na remoncie pomieszczeń czy związane z realizacją innych inwestycji infrastrukturalnych, służących aktywizacji społeczności. Ponadto działania inwestycyjne w obszarze rewitalizacji muszą być związane z działaniami realizowanymi z EFS.
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020.	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Włocławek na lata 2018-2023 wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu: • Wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu • Wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych • Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym
Strategia Rozwoju Powiatu Włocławskiego 2012 – 2020	Program wpisuje się w realizację celu strategicznego określonego w Strategii tj.: <i>Rozwój przedsiębiorczości i infrastruktury zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców powiatu</i>. Program jest zgodny z celami i działaniami <i>Strategii rozwoju Powiatu Włocławskiego 2012-2020</i> w obszarze: Celu częściowego 1. Przestrzeń powiatu przyjazna mieszkańcom i inwestorom.

Strategia Rozwoju Gminy Włocławek na lata 2009-2020, Załącznik do uchwały Nr XIV/128/04 Rady Gminy Włocławek z dnia 31 marca 2004	Celem głównym Strategii jest zrównoważony rozwój Gminy j Włocławek z wykorzystaniem istniejącego potencjału infrastrukturalnego i ludzkiego. Cel Rozwój przedsiębiorczości, turystyki i rekreacji zakłada rozwój przedsiębiorczości i zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców, co jest elementem działań rewitalizacyjnych w ramach Programu. Dokument jest także spójny i realizuje cel strategiczny: Podniesienie jakości życia mieszkańców, a głównie Rozwój i dostosowanie infrastruktury publicznej, w szczególności na cele opiekuńcze, edukacyjne i sportowe.
	LPR Gminy Włocławek na lata 2018-2023 jest całkowicie zbieżny z celem strategicznym: <i>Zwiększenie aktywności i wzrost integracji społecznej mieszkańców.</i>
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Włocławek, załącznik do uchwały Nr XXI/163/16 z dnia 14 grudnia 2016	Głównymi uwarunkowaniami rozwojowymi Gminy Włocławek wskazanymi w Studium jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (w tym wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy uwzględnieniu równowagi wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego. LPR Gminy Włocławek na lata 2018-2023 realizuje bezpośrednio następujące cele zagospodarowania przestrzennego Gminy wskazane w Studium: 1. stworzenie warunków do inwestowania na terenach korzystnych z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i kulturowego, z uwzględnieniem zasad ich ochrony, 2. uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, poprawa wizerunku wsi.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Włocławek uchwała Nr XVII/133/16 Rady Gminy Włocławek z dnia 26 lipca 2016	Cele PGN dla Gminy Włocławek to: 1. Zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz oświetlenia drogowego 2. Zwiększenie zastosowania odnawialnych źródeł energii 3. Wspieranie rozwoju niskoemisyjnego transportu 4. Promocja gospodarki niskoemisyjnej i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
Lokalnej Strategia Rozwoju	Cele wynikają z problemów, jakie zostały zidentyfikowane w wyniku analizy SWOT oraz na podstawie uspołecznionej diagnozy obecnej sytuacji obszaru LGD i są ściśle powiązane z jego specyfiką: 1. Wspieranie przedsiębiorczości oraz podniesienia kompetencji i aktywności zawodowej społeczności objętej LSR 2. Wzrost udziału społeczności lokalnej w życiu społecznym i kulturalnym na obszarze LGD 3. Rozwój turystyki i agroturystyki oraz podniesienie jakości życia mieszkańców w obszarze komunikacji, rekreacji i wypoczynku

Opracowanie własne

3. Uproszczona diagnoza Gminy Włocławek

W niniejszym rozdziale dokonano podstawowej charakterystyki Gminy biorąc pod uwagę położenie geograficzne i administracyjne analizowanej jednostki; aspekty społeczne wyrażone poprzez podstawowe dane i wskaźniki demograficzne; a także charakterystykę gospodarki oraz przestrzeni i infrastruktury Gminy.

Dziedzictwo kulturowe na terenie gminy

Na terenie Gminy Włocławek znajduje się:

- 5 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,
- 51 obiektów zabytkowych (lub zespołów obiektów) ujętych w ewidencji.

Obiekty zabytkowe, które przetrwały do dziś, z obszaru Gminy Włocławek nie powstały wcześniej niż w I ćw. XIX w. Do najstarszych należą założenia rezydencjonalne w Świątosławiu (XVIII/XIX w.) oraz w Smółsku (I poł. XIX w.).

W Kruszynie zachował się zespół o zachowanym historycznym układzie zabudowy związanej z historycznymi traktami komunikacyjnymi. Zachowane elementy przestrzenne zabudowy od poł. XIX w.

3.1. Położenie, powierzchnia, i podstawowe informacje o gminie

Terytorium Gminy Włocławek zlokalizowane jest w środkowo-wschodniej części dawnego województwa włocławskiego, przylegając od strony północnej do lewego brzegu Wisły, od strony północno - zachodniej granicząc z gminą Lubanie, od strony zachodniej z gminą Brześć Kujawski, od strony południowej z gminami Chocień, Kowal i Baruchowo, natomiast od wschodu z dawnym województwem płockim. Od 1999 r. gmina Włocławek wchodzi w skład województwa kujawsko - pomorskiego. Gmina Włocławek zajmuje 14,94% powierzchni Powiatu Włocławskiego co stanowi 220 km², w tym:

użytki rolne: 33%

użytki leśne: 49%

Na terenie gminy znajdują się 4 rezerwaty przyrody:

Rezerwat przyrody Dębice - leśny, chroni wilgotne dąbrowy świetliste z rzadkimi roślinami

Rezerwat przyrody Gościąg - przyrody nieożywionej (geomorfologiczny), jezioro Gościąg o unikalnym charakterze osadów- drobnolaminowane osady denne

Rezerwat przyrody „Jazy” – leśny ochrona najstarszego na Kujawach drzewostanu sosnowego

Rezerwat przyrody Wójtowski Grąd - leśny, chroni zespoły grądu i boru mieszanego.

Rys. 2. Położenie Gminy Włocławek na tle sąsiednich jednostek administracyjnych

Źródło: www.powiatatorunski.pl

Tabela nr 3
Struktura powierzchni Gminy Włocławek wg. stanu na dzień 31.12.2017r.

	grunty rolne (ha)	grunty leśne (ha)	Rezerwy przyrody (ha)	Nieuzytki (ha)	Tereny przemysłowe (ha)
Gmina Włocławek	7590	11105	120	219	17

Dane z Urzędu Gminy

Dziedzictwo kulturowe na terenie gminy

Na terenie Gminy Włocławek znajduje się:

- 5 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,
- 51 obiektów zabytkowych (lub zespołów obiektów) ujętych w ewidencji.

Obiekty zabytkowe, które przetrwały do dziś, z obszaru Gminy Włocławek nie powstały wcześniej niż w I ćw. XIX w. Do najstarszych należą założenia rezydencjonalne w Świątосławiu (XVIII/XIX w.) oraz w Smółsku (I poł. XIX w.).

W Kruszynie zachował się zespół o zachowanym historycznym układzie zabudowy związanej z historycznymi traktami komunikacyjnymi. Zachowane elementy przestrzenne zabudowy od poł. XIX w.

3.2 Strefa społeczna

3.2.1 Ludność.

Gminę zamieszkuje 7188 mieszkańców (stan na 31.12.2016r.) , przy średniej gęstości zaludnienia 30 osób/km². Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 4732 osób tj. 65,83 % ogółu ludności gminy przy 1055 osób w wieku poprodukcyjnym (14,68% ogółu ludności) i 1401 osób w wieku przedprodukcyjnym (18,49% ogółu ludności). Pod względem administracyjnym Gmina Włocławek podzielone jest na 26 sołectw i 55 miejscowości.

3.2.2. Struktura wiekowa mieszkańców

Najliczniejszą grupę wiekową w 2016 roku stanowiły osoby w wieku pomiędzy 19 – 60 rokiem życia. Następnymi w kolejności są osoby w wieku po 61 roku życia.

Tabela 4.

Struktura mieszkańców Gminy Włocławek wg. wieku na dzień 31.12. 2016 r.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	% Kobiet
0-3 lat	285	142	143	50,18
4- 7 lat	335	176	159	47,46
8-18 lat	882	455	427	48,41
19-60 lat	4633	2475	2158	46,58
Od 61	1053	337	716	67,00
Razem	7188	3585	3603	50,13

Dane Urząd Gminy

Największy odsetek stanowią mieszkańcy powyżej 60 roku życia.

3.2.3. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny na terenie Gminy Włocławek w latach 2014 -2016 przyjmował wartości dodatnie co oznacza, że liczba zgonów w tym okresie była niższa niż liczbę

urodzeń. Taki trend jest bardzo korzystny dla rozwoju gminy.

Tabela 5

Przyrost naturalny w Gminie Włocławek w latach 2012-2016

Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Zgony ogółem	70	62	64
Urodzenia żywe ogółem	73	66	77
Przyrost naturalny ogółem	3	4	13

Dane Urzędu Gminy

3.2.4. Sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Włocławek

Od 2012 roku dał się zauważyć spadek zarówno ilości rodzin jak i osób korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela 6.

Klienci pomocy społecznej w Gminie Włocławek wg stanu na dzień 31.12.2016r.

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba osób	1118	1438	1331	1104	1062	1016
Liczba rodzin	420	496	433	419	403	386

Dane GOPS

Również na rynku pracy daje się zauważyć ten pozytywny trend – od 2012 bezrobocie systematycznie spada.

Tabela 7.

Bezrobocia na terenie Gminy Włocławek w latach 2011-2016

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	717	799	746	688	617	579
kobiety	393	417	403	380	331	308

Dane z PUP

3.2.5. Edukacja

Na terenie gminy funkcjonują 4 placówki szkolne, 4 szkoły podstawowe w których naukę pobiera 452 uczniów, 4 gimnazja w których jest 141 uczniów. Funkcjonują cztery oddziały przedszkolne, w których jest łącznie 181 dzieci. W gminie nie ma klubików dziecięcych, ani żłobków.

3.2.6. Mieszkalnictwo

Gmina dysponuje 28 mieszkaniami komunalnymi. Przy czym jedno z nich nadaje się do rozbiórki a 6 jest w złym stanie i wymaga kapitalnego remontu. O mieszkania komunalne ubiega się 6 rodzin.

3.3. Sfera gospodarcza

Gospodarka gminy to głównie rolnictwo uprawiane na powierzchni 6673,68 ha użytków rolnych, co stanowi 33% powierzchni gminy. W strukturze władania dominuje własność prywatna 1121 indywidualnych gospodarstw użytkuje 6.295ha co stanowi 94,32% powierzchni użytków rolnych. Powierzchnia użytków w gestii 7 osób prawnych wynosi 378 ha co stanowi 5,68%użytków rolnych. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi około 5,92ha(średnia wojewódzka 15,5 ha).

3.4. Sfera środowiskowa

Znajdujące się na terenie gminy rezerваты zajmują obszar 120 ha Udział obszarów chronionych w powierzchni gminy wynosi ok. 10,10% (powiat wrocławski ok. 16,7 %, województwo – 31 %).

3.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Tabela 8.

Infrastruktura na terenie Gminy Wrocławek wg stanu na dzień 31.12.2016r.

Rodzaj instalacji	2014 mieszkańcy gminy%	2015 mieszkańcy gminy%	2016 mieszkańcy gminy%	2016 mieszkańcy powiatu%
wodociągi	91,4	91,8	91,9	95,3
kanalizacja	26,9	26,5	27,0	40,7
gazowa	5,9	5,9	11,6	7,7

Dane GUS

Poziom zwodociągowania gminy jest na bardzo wysoki i jest wyższy niż średnia dla Powiatu Włocławskiego. Wyraźnie jednak nakładów wymaga rozbudowa kanalizacji i sieci gazowniczej.

Gospodarka ściekowa charakteryzuje się dwoma odrębnymi systemami. Część południowa Gminy posiada sieć kanalizacyjną wraz z przepompowniami, które kierują ścieki do zbiorczej kanalizacji miasta Włocławek. Odprowadzanych jest około 73 000 m³ ścieków rocznie. Gospodarka ściekowa części wschodniej Gminy opiera się na bazie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w Modzerowie. Oczyszczalnia ścieków z punktem zlewnym o przepustowości 47,12 m³/d zlokalizowana w miejscowości Modzerowo. Do tej oczyszczalni doprowadzane są ścieki z miejscowości Modzerowo. Pozostałe miejscowości Gminy charakteryzujące się rozproszoną zabudową i korzysta z indywidualnych systemów gromadzenia ścieków w postaci szczelnych szamb lub przydomowych oczyszczalni.

Zagrożenia środowiska. Brak pełnej kanalizacji gminy może wiązać się z obciążeniem środowiska ściekami w przypadku wprowadzenia nieczyszczonych wód do gruntu (nieszczelne szamba). Uciążliwe dla mikroklimatu i stanu higieny atmosfery zwłaszcza w porze jesienno-zimowej są kotłownie i paleniska domowe zużywające węgiel. Z terenu gminy Włocławek najczęściej emituje się do powietrza tlenku węgla. Ponadto powierzchniowa warstwa ziemi najczęściej narażona jest na działanie wody (erozja wodna) lub wiatru (erozja wietrzna).

Zaopatrzenie w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych (zakłady produkcyjne, urzędy, szkoły i budynki mieszkalne), gdzie głównym nośnikiem energii pozostaje nadal węgiel. Są to podstawowe źródła wewnętrznych zanieczyszczeń powietrza. W 2016 r. został opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, którego założenia są wdrażane od roku 2016

Zaopatrzenie w gaz. Obecnie dla potrzeb większości gospodarstw domowych wykorzystywany jest gaz bezprzewodowy z indywidualnych butli. Zgazyfikowana jest część osiedla mieszkaniowego w miejscowości Nowa Wieś oraz część miejscowości Kruszyn.

Zaopatrzenie w energię elektryczną. Obszar Gminy Włocławek zaopatrywany jest w energię elektryczną z GPZ Włocławek poprzez napowietrzne linie średniego napięcia 15 kV.

Zarządcą sieci jest Zakład Energetyczny Toruń SA Rejon Energetyczny Włocławek.

Gospodarka odpadami stałymi. Od lipca 2013 roku na terenie gminy funkcjonuje system selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, gmina zobowiązana jest zorganizować zbiórkę odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu gminy. Gmina Włocławek nie posiada instalacji służącej do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu w związku z czym odbiorem, transportem zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem tych odpadów zajmuje się firma zewnętrzna odbierająca odpady komunalne z terenu Gminy Włocławek. Dla sprawnego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi firma wywozowa wyposażyła mieszkańców gminy w pojemniki do gromadzenia odpadów oraz worki do ich segregacji.

3.6. Główne problemy zidentyfikowane na terenie Gminy Włocławek

SFERA SPOŁECZNA

- mimo korzystnego trendu wciąż utrzymujący się wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej;
- ubogi rynek pracy wynikający głównie z rolniczego charakteru gminy;
- niski poziom bezpieczeństwa publicznego;
- problemy zdrowotne – 90 osób niepełnosprawnych i 41 przewlekle chorych, korzystających z pomocy społecznej;
- słabo rozwinięta sieć usług społecznych;
- niewystarczająca ilość usług opiekuńczych;
- niewystarczająca ilość obiektów sportowych o odpowiednich parametrach ;
- brak miejsc integracji społecznej i aktywności kulturalnej;
- niska oferta spędzania czasu wolnego.

SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

- niedostateczny stan zagospodarowania przestrzeni publicznych na cele społeczne, turystyczno-rekreacyjne, integracyjne,

- wymagająca poprawy estetyka niektórych części Gminy,
- zły stan techniczny części dróg
- energochłonność oświetlenia
- niedostatecznie rozwinięty system kanalizacji i przydomowych oczyszczalni ścieków
- braki w infrastrukturze ciepłowniczej

SFERA GOSPODARCZA

- brak miejsc pracy na terenie gminy.
- niedostateczne wsparcie przedsiębiorczości.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Trudności środowiskowe zlokalizowane na terenie Gminy Włocławek

- dzikie wysypiska,
- stan techniczny obiektów i budynków wymagający zwiększenia ich efektywności energetycznej,
- utrzymujący się wysoki poziom emisji CO₂

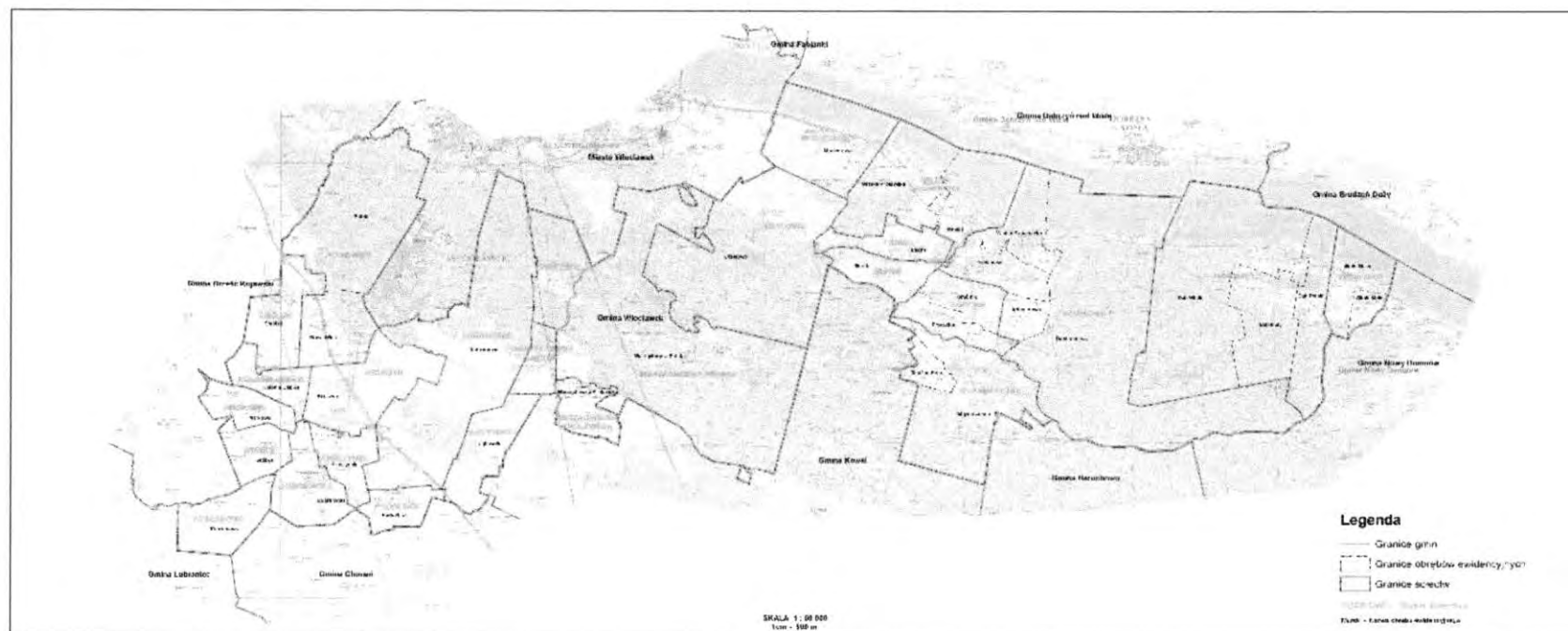
4. Delimitacja obszaru zdegradowanego

Gmina Włocławek jest gminą wiejską, delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji należało więc przeprowadzić wg metody opisanej w „*Zasadach programowania ...*” w podrozdziale 6.4.2. Delimitacja obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na obszarach wiejskich regionu. Zgodnie z nim, delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach wiejskich odbywać się będzie poprzez wskazanie miejscowości/sołectw wykazujących stan kryzysowy (za obszar zdegradowany uważa się całą miejscowość/sołectwo, w której stwierdzono występowanie stanu kryzysowego), a wskazanie obszaru rewitalizacji będzie zależne od wybranego celu rewitalizacji

Analiza wskaźnikowa przeprowadzona została z wykorzystaniem jak najbardziej aktualnych informacji (najczęściej – o ile nie zaznaczono inaczej - na dzień 31.12.2016 r.). Starano się by były to źródła wiarygodne, najczęściej publiczne (jak np. ewidencja ludności Urzędu Gminy Włocławek oraz inne zasoby informacyjne gminy oraz instytucji lokalnych: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, Komendy Miejskiej Policji we Włocławku).

Zdecydowano się dokonać delimitacji w odniesieniu do sołectw zlokalizowanych na terenie gminy. Analizie należało więc poddać 26 sołectw. Gdyby analizować miejscowości, jednostek analizy byłoby 55.

GINA WŁCŁAWEK - SOLECTWA

Rys 3. Mapa Gminy Włocławek

Następnie, ze względu na wymóg zapewnienia, że interwencja w ramach procesu rewitalizacji będzie skoncentrowana na obszarze rewitalizacji o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni gminy i objemie nie więcej niż 30% jej ludności - dla każdego sołectwa określono liczbę ludności i powierzchnię.

Tabela 9.

Ludność oraz powierzchnia w poszczególnych sołectwach

Lp	Sołectwo	Liczba ludności	%	Pow. Ogólna ha	Udział pow. sołectwa w pow. gminy ogółem
1.	Dąb Mały	194	2,7	2674	12,12%
2.	Dobra Wola	445	6,18	376	1,70%
3.	Gróbce	119	1,65	241	1,09%
4.	Józefowo	318	4,42	1723	7,81%
5.	Kolonia Dębice	119	1,65	224	1,01%
6.	Kosinowo	386	5,36	3664	16,60%
7.	Koszanowo	136	1,89	374	1,70%
8.	Kruszyn	732	10,18	598	2,71%
9.	Kruszynek	476	6,62	253	1,15%
10.	Ludwinowo	263	3,65	1836	8,32%
11.	Ładne	151	2,10	254	1,15%
12.	Łagiewniki	174	2,42	560	2,54%
13.	Markowo	108	1,51	231	4,5%
14.	Modzerowo	499	6,94	727	3,30%
15.	Mursk	63	0,88	256	1,16%
16.	Nowa Wieś	788	10,96	1467	6,65%
17.	Pińczata	217	3,02	989	4,48%
18.	Poddębice	101	1,40	196	0,89%
19.	Skoki Duże	150	2,08	429	1,94%
20.	Smólnik	360	5,01	444	2,01%

21.	Smólsk	324	4,51	393	1,78%
22.	Telążna Leśna	240	3,34	1048	4,75%
23.	Warząchewka Królewska	84	1,17	521	2,36%
24.	Warząchewka Nowa	179	2,49	662	3,00%
25.	Warząchewka Polska	269	3,74	1090	4,94%
26.	Wistka Królewska	293	4,07	835	3,78%
	Ogółem w gminie	7188	100	22062	100%

Zgodnie z przywołanymi „Zasadami programowania...”, do obszaru zdegradowanego należy zaliczyć sołectwa spełniające jednocześnie kryteria:

- a) na ich terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami spośród tych, które określone zostały na liście wskaźników stanu kryzysowego na obszarach wiejskich, jednocześnie wskaźniki te przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy,
- b) na terenie sołectwa znajdują się przestrzenie zdegradowane - gmina mogła również zaproponować inne kryterium reprezentujące przynajmniej jedną ze sfer (negatywne zjawisko), o których mowa przy definicji stanu kryzysowego.

Analizie poddano całą gminę, a poniżej przedstawiono szczegółową analizę wskaźnikową w podziale na sołectwa. Dla poszczególnych sołectw posłużono się takimi samymi kryteriami (wskaźnikami) dla zdiagnozowania stanów kryzysowych. Do analizy sfery społecznej wybrano następujące wskaźniki:

- udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze;
- stosunek interwencji policji względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze;
- bezradność nad opieką dzieci- udział rodzin korzystających z GOPS z tytułu bezradności względem ogółu rodzin

Ponadto, określono czy na terenie danego sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana zdefiniowana zgodnie z przyjętymi zasadami i spełniająca pewne techniczne możliwości adaptacji na konkretne cele (społeczne i/lub gospodarcze)

Tabela 10. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego na terenie Gminy Włocławek wg sołectw

Lp	Sołectwa	Udział L ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Stosunek interwencji policji względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze	Bezradność nad opieką dzieci -udział rodzin korzystających z tego tytułu z pomocy względem ogółu rodzin	Występowanie przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa
1.	Dąb Mały	17,53%	68,42%	20,00%	TAK
2.	Dobra Wola	17,75%	15,97%	5,56%	TAK
3.	Gróbcze	20,17%	43,48%	0	NIE
4.	Józefowo	13,21%	59,18%	10,20%	TAK
5.	Kolonia Dębice	13,45%	9,76%	0	NIE
6.	Kosinowo	13,47%	50,40%	3,20%	NIE
7.	Koszanowo	16,18%	15,63%	0	NIE
8.	Kruszyn	13,66%	16,12%	4,03%	Nie
9.	Kruszynek	13,24%	23,85%	3,85%	NIE
10.	Ludwinowo	18,25%	36,36%	0	NIE
11.	Ładne	12,58%	36,59%	9,76%	NIE
12.	Łagiewniki	18,39%	29,31%	0	TAK
13.	Markowo	17,59%	10,71%	3,57%	NIE
14.	Modzerowo	14,63%	31,36%	0	TAK
15.	Mursk	11,11%	123,07%	0	NIE
16.	Nowa Wieś	13,58%	31,84%	0	NIE
17.	Pińczata	10,60%	57,38%	0	NIE
18.	Poddębice	21,78%	25,93%	0	NIE
19.	Skoki Duże	17,33%	47,83%	10,87%	NIE
20.	Smólnik	14,72%	27,43%	23,01%	NIE
21.	Smólsk	15,12%	3,09%	1,03%	NIE
22.	Telążna Leśna	13,75%	6,06%	0	TAK
23.	Warząchewka Królewska	19,05%	44,83%	0	NIE
24.	Warząchewka Nowa	11,73%	15,63%	0	NIE

25.	Warząchewka Polska	13,75%	19,54%	0	NIE
26.	Wistka Królewska	12,97%	51,85%	12,35%	TAK
	Ogółem dla gminy	14,68%	30,28%	4,30%	ND

W powyższej tabeli ujęto wystąpienie na terenie 10 sołectw przestrzeni zdegradowanych (zgodnie z definicją ujętą w „Zasadach regionalnych ...”). Po odpowiedniej modernizacji, przynajmniej niektóre fragmenty (części) z nich mogłyby posłużyć realizacji przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych w okresie wdrażania niniejszego Programu. W każdym przypadku jest to świetlica wiejska.

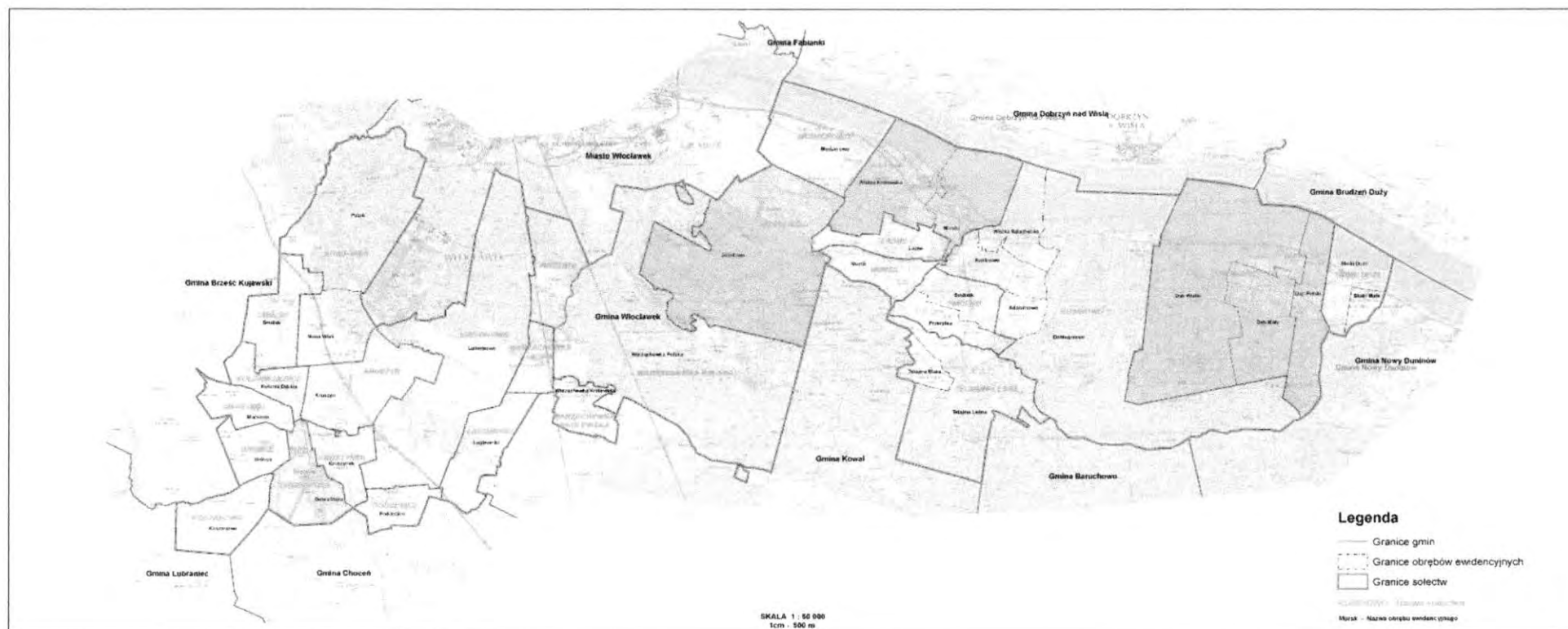
Przestrzenie zdegradowane stanowią obszary, które ze względu na możliwość ich adaptacji na cele aktywizacji społecznej lub gospodarczej (co dotyczy w okresie realizacji niniejszego Programu znaczącej ich części) mogą odegrać istotną rolę w procesie rewitalizacji prowadzonej na terenie Gminy Włocławek (zapewnić może infrastrukturę dla realizacji istotnych pod względem społecznym i gospodarczym działań o charakterze „miękkim”).

Warunkiem wyznaczenie obszaru zdegradowanego jest wskazanie sołectw na których identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne które przyjmują wartość mniej korzystną od średniej ich wartości dla gminy oraz na ich terenie zdiagnozowano wystąpienie przestrzeni zdegradowanych.

Analizując tabele ze wskaźnikami w/w warunki spełniły 4 sołectwa :

- Dąb Mały
- Dobra Wola
- Józefowo
- Wistka Królewska

GMINA WŁOCŁAWEK - SOLECTWA

- obszar zdegradowany

Rys. 4 Obszar zdegradowany w Gminie Włocławek
Opracowania własne

5. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Zgodnie z przywołanymi „Zasadami programowania...” obszarem rewitalizacji może być obszar zdegradowany w całości lub jego części jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy.

Ze względu na występowanie znaczących pod względem powierzchniowym obszarów, na których rzeczywista rewitalizacja nie byłaby możliwa do przeprowadzenia, zdecydowano się na uzasadnione zawężenie obszaru rewitalizacji. Zawężenie nastąpi poprzez wyłączenie z powierzchni sołectw gruntów ornych, użytków zielonych oraz wód z uwagi na to, iż są to tereny nie zamieszkałe, na których nie występują problemy społeczne.

Tabela 11.

Powierzchnia (z wyłączeniem z powierzchni sołectw gruntów ornych, użytków zielonych oraz wód) sołectw i ludność Gminy Włocławek

Lp	Sołectwo	Liczba ludności	%	Pow. Sołectwa z wyłączeniem gruntów ornych, użytków zielonych i wód	Udział pow. sołectwa w pow. gminy ogółem
1.	Dąb Mały	194	2,7	1880	8,52%
2.	Dobra Wola	445	6,18	62	0,28%
3.	Gróbce	119	1,65	25	0,11%
4.	Józefowo	318	4,42	1019	4,62%
5.	Kolonia Dębice	119	1,65	13	0,06%
6.	Kosinowo	386	5,36	3176	14,40%
7.	Koszanowo	136	1,89	30	0,14%
8.	Kruszyn	732	10,18	211	0,96%
9.	Kruszynek	476	6,62	9	0,04%
10.	Ludwinowo	263	3,65	1540	6,98%
11.	Ładne	151	2,10	37	0,16%
12.	Łagiewniki	174	2,42	200	0,91%

13.	Markowo	108	1,51	20	0,09%
14.	Modzerowo	499	6,94	422	1,91%
15.	Mursk	63	0,88	17	0,08%
16.	Nowa Wieś	788	10,96	1192	5,40%
17.	Pińczata	217	3,02	267	1,21%
18.	Poddebice	101	1,40	31	0,14%
19.	Skoki Duże	150	2,08	158	0,72%
20.	Smólnik	360	5,01	65	0,29%
21.	Smólsk	324	4,51	26	0,11%
22.	Telażna Leśna	240	3,34	729	3,30%
23.	Warząchewka Królewska	84	1,17	124	0,56%
24.	Warząchewka Nowa	179	2,49	377	1,71%
25.	Warząchewka Polska	269	3,74	289	1,31%
26.	Wistka Królewska	293	4,07	476	2,16%
	Ogółem Gmina	7188	100	12395	100%

Tabela 12. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji Gmina Włocławek

Sołectwo	Ludność (osoby)	Powierzchnia (ha)
Dąb Mały	194	1880
Dobra Wola	445	62
Józefowo	318	1019
Wistka Królewska	293	476
Razem	1250	3437

Tabela 13.

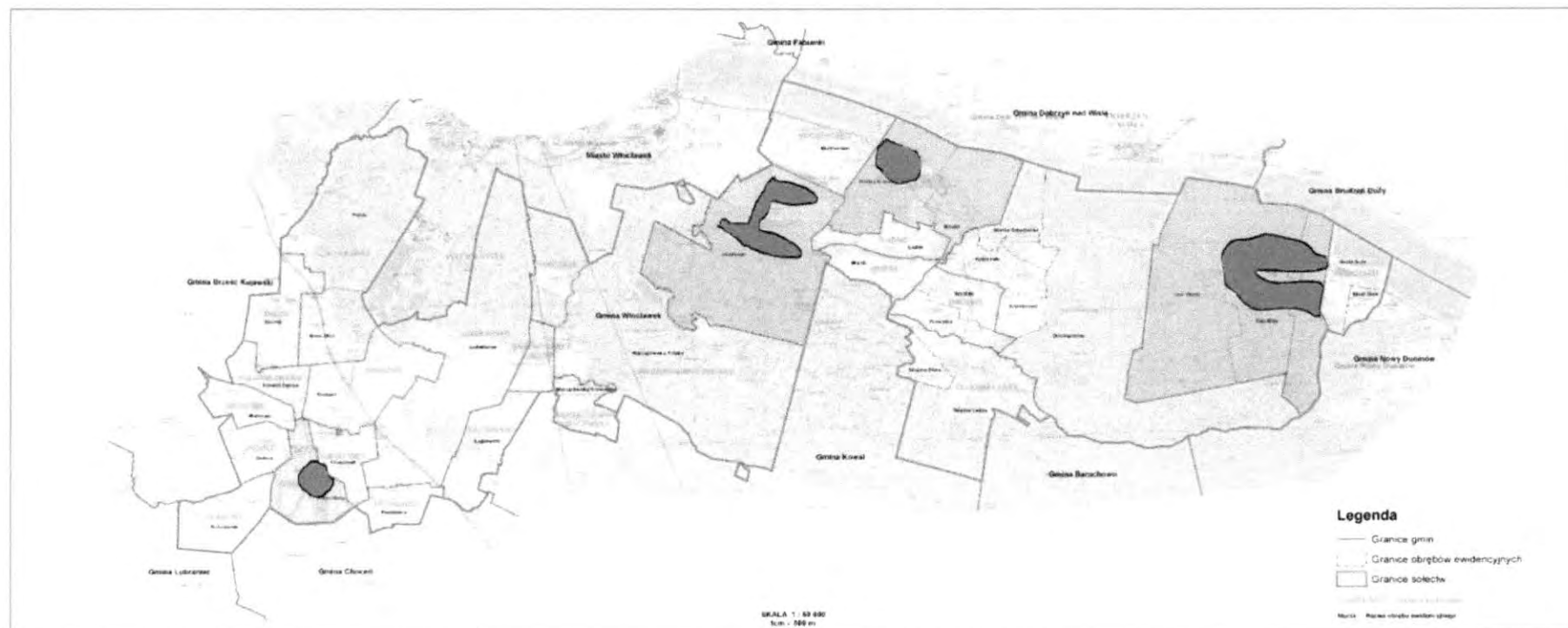
Ludność obszaru rewitalizacji (osoby)	Ludność ogółem gminy	%
1250	7188	17,39%

Tabela 14.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji (ha)	Powierzchnia ogółem gminy	%
3437	22062	15,58%

Podsumowując , powierzchnia 4 sołectw z wyłączeniem gruntów ornych, użytków zielonych i wód wynosi 3437 ha co stanowi **15,58%** powierzchni gminy, a zamieszkuje 1250 mieszkańców, co stanowi **17,39%** ogółu ludności gminy.

GMINA WŁOCŁAWEK - SOŁECTWA

 - obszar rewitalizacji

Rys 5. Obszar rewitalizacji Gminy Włocławek
opracowania własne

Następnym etapem delimitacji obszaru rewitalizacji jest wybór celu/celów dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Gmina Włocławek wybrała dwa cele : A i D. Na obszarze rewitalizacji występują przestrzenie zdegradowane , które w ramach LPR-u zostaną przekształcone na cele aktywizacji społecznej w związku z powyższym został wybrany cel A. Wybór celu D - zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej tego celu jest uzasadniony, gdyż w odniesieniu do wszystkich sołectw wyznaczonego w Gminie Włocławek obszaru rewitalizacji wykazano wyższy od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej, a lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących przez sektor NGO (organizacje harcerskie, OSP, KGW, lokalne stowarzyszenia.

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Celem analiz jest rozwinięcie i dokładne scharakteryzowanie problemów, na podstawie których dokonano delimitacji obszaru rewitalizacji. W ramach procesu delimitacji obszaru skoncentrowano się na analizie występowania zjawisk problemowych. Oprócz szczegółowej analizy problemów społecznych zwrócono również uwagę na wewnętrzny potencjał rozwojowy obszarów, który może mieć kluczowy wpływ na rozwój całej Gminy.

Analiza została podzielona na 4 sołectwa tworzące obszar rewitalizacji Gminy Włocławek. Źródłem tak szczegółowych danych są zasoby – Urzędu Gminy Włocławek i jednostek mu podległych oraz dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku i Komendy Miejskiej Policji we Włocławku.

6.1 Sołectwo Dąb Mały

Położenie geograficzne i podstawowe informacje

Sołectwo składa się z trzech miejscowości: Dąb Mały, Dąb Wielki, Dąb Polski i znajduje się we wschodniej części Gminy Włocławek. Jest to jedno z największych sołectw gminy – zajmuje powierzchnię 2674 ha co stanowi 12,12% powierzchni całkowitej Gminy i liczy 194 mieszkańców co stanowi 2,7% wszystkich zamieszkałych w gminie. Ewidencja Urzędu Gminy pokazuje iż 8,41 % powierzchni sołectwa stanowią użytki rolne.

Miejscowość położona na terenie Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego, na lewym brzegu Wisły. Jest to teren Kotliny Płockiej. Lasy pokrywają 41,14 % powierzchni sołectwa. Wody zajmują natomiast 21,32% powierzchni sołectwa

Dąb Polski jest wsią letniskową.. Znajduje się tu Obszar Natura 2000. . Teren został ukształtowany w wyniku wydobywania żwiru, a zasadniczą część obszaru stanowią wypełnione wodą doły wyrobiskowe. Na zbiornikach znajdują się liczne wyspy. Na dwóch największych niezadrzewionych wyspach znajdują się kolonie lęgowe śmieszki, rybitwy rzecznej, mewy siwej i czarnogłowej. Zbiornik wschodni oraz częściowo zbiornik zachodni w okresie letnim wykorzystywany jest w celach rekreacyjnych przez okolicznych mieszkańców oraz turystów. Na zbiornikach uprawiane jest wędkarstwo.

Sołectwo Dąb Mały reprezentuje typ wsi zagrodowej.

Zarejestrowany jest tu jeden podmiot gospodarczy zajmujący się produkcją opakowań drewnianych. Działa jednostka OSP i Koło Gospodyń Wiejskich.

Znajduje się tu Świetlica Wiejska. Jedynymi zabytki wpisanymi na listę konserwatora zabytków jest Dom Drewniany który powstał przed 1819 r. oraz przydrożny krzyż.

Strefa społeczna

Sołectwo w 2016 r zamieszkiwało 194 osoby a struktura kształtowała się następująco:

- 32 osoby w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 16,49% ludności ogółem sołectwa,
- 128 osób w wieku produkcyjnym co stanowiło 65,98% ludności ogółem w sołectwie,
- 34 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowi 17,53% ludności ogółem w sołectwie,

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem był większy niż wskaźnik dla gminy .

Przeanalizowano również udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności nad opieką dzieci względem ogółu rodzin. Tutaj uzyskaliśmy wynik na poziomie 20,00% przy średniej dla gminy 7,78%

Analizie poddano również bezpieczeństwo publiczne które jest na niezadawalającym poziomie. Liczba zarejestrowanych wykroczeń to 65 , a liczba gospodarstw domowych to 95.

Stosunek służb porządkowych względem ogółu gospodarstw domowych na danym sołectwie wynosi 68,42% a średnia dla gminy wynosi 55,34%. .

Strefa gospodarcza

Na terenie sołectwa Dąb Mały zarejestrowany jest jeden podmiot gospodarczy zajmujący się produkcją opakowań drewnianych. Mieszkańcy utrzymują się z rolnictwa. Lub pracują poza sołectwem. Dużą część sołectwa zajmują działki letniskowe.

Strefa techniczna

Sołectwo nie posiada sieci kanalizacyjnej ze względu ekonomicznych. Gospodarka ściekowa polega na instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków jak również bezodpływowych zbiorników. Gospodarka odpadami jest uporządkowana.

Strefa przestrzenno- funkcjonalna i środowiskowa

Na terenie sołectwa Dąb Mały znajduje się budynek świetlicy wiejskiej, który wymaga wkłady finansowego aby dostosować go do funkcji społecznych oraz zaniedbane otoczenie. Ponad to problemem jest energochłonne oświetlenie i brak chodników.

6.2 Sołectwo Dobra Wola

Sołectwo w 2016 r zamieszkiwało 445 osoby a struktura kształtowała się następująco:

- 75 osoby w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 16,85% ludności ogółem sołectwa,
- 291 osób w wieku produkcyjnym co stanowiło 65,39% ludności ogółem w sołectwie,
- 79 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowi 17,75% ludności ogółem w sołectwie,

Sołectwo zajmuje powierzchnię 376 ha tj. 1,70% powierzchni gminy i jest zamieszkane przez 455 osób co stanowi 6,18% wszystkich mieszkańców gminy. Ewidencja Urzędu Gminy wskazuje iż 88,8% powierzchni sołectwa stanowią grunty orne i użytki zielone.

Sołectwo tworzą dwie miejscowości które są zupełnie odmienne. Miejscowość Dobra wola która jest typowym rolniczym terenem oraz wieś Świętosław która położona jest w południowo-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, na południowy zachód od miasta Włocławek. Wieś tak zwana po „PGR-owska.” W skupionym zabudowaniu znajdują się bloki oraz domy wielorodzinne w starym budownictwie. Wokół tej skupionej wsi rozlegają się pola uprawne. Klasa ziemi przeważnie jaka tu występuje to II i III. Wieś typu ulicznego
Na terenie sołectwa aktywnie działa OSP oraz „Stowarzyszenie Wiejskie Świętosław”

Sfera społeczna

Odsetek ludzi korzystających z pomocy społecznej wynosi 19,33% przy średniej dla gminy 15,13%

Udział ludzi w wieku poprodukcyjnym wynosi 17,75% względem gminy 14,68%

Stopa bezrobocia wynosi 16,84% względem gminy 12,23%

Strefa gospodarcza

Jak wcześniej stwierdzono można podzielić sołectwo na dwie strefy. Typowa rolnicza oraz strefa po PGR-oska.

W sołectwie jest zarejestrowanych 5 podmiotów gospodarczych. Branże w jakich działają to:

1. Transport drogowy towarów
2. malowanie i szklenie
3. działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zielonych
4. roboty budowlane.

Strefa techniczna

Sołectwo jest w całości skanalizowane. Ścieki są odprowadzane do zbiorczej sieci kanalizacyjnej Miasta Włocławek. W miejscowości Dobra Wola są pojedyncze gospodarstwa posiadające przydomowa oczyszczalnie ścieków. Gospodarka odpadami jest uporządkowana.

Strefa przestrzenno- funkcjonalna i środowiskowa

Na terenie sołectwa znajdują się Świetlica wiejska wymagająca przystosowania do funkcji społecznych wraz z otoczeniem. Energochłonne oświetlenie oraz chodniki wymagające kapitalnego remontu.

6.3 Sołectwo Józefowo

Sołectwo w 2016 r zamieszkiwało 318 osoby a struktura kształtowała się następująco:

- 71 osoby w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 22,33% ludności ogółem sołectwa,
- 205 osób w wieku produkcyjnym co stanowiło 64,47% ludności ogółem w sołectwie,
- 42 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowi 13,21% ludności ogółem w sołectwie,

Sołectwo usytuowane jest w północnej części gminy. W skład sołectwa wchodzi trzy miejscowości : Józefowo , Radyszyn, oraz Widoń Zajmuje powierzchnię 1723ha tj. 7,81% powierzchni gminy i jest zamieszkany przez 318 osób tj. 4,42% mieszkańców gminy. Około 2 km

od Józefowa znajduje się jezioro Radyszyn. Miejscowość położona w Gostynińsko – Włocławskim Parku Krajobrazowym. 55,3 % terenu pokrywają lasy. Klasa ziemi to V i VI. Typ wsi zagrodowy. W Józefowie mieści się świetlica wiejska. Prężnie działa stowarzyszenie „Przyjazna Wieś” oraz KGW „Fajne Babki”

Strefa Społeczna

W 2016 r. udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności nad opieką dzieci względem ogółu rodzin. Tutaj uzyskaliśmy wynik na poziomie 10,20% przy średniej dla gminy 7,78%.

Stosunek interwencji policji względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze wynosi 68,42% przy średniej dla gminy 55,34%.

Józefowo stanowi chlubny wyjątek jeśli chodzi o demografię – odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym jest niższy o 9,12% od odsetka mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Jest to bardzo korzystne zjawisko w dłuższym horyzoncie czasowym z uwagi na zastępowalność pokoleń. Problemem jest jednak brak infrastruktury zarówno społecznej jak i technicznej adresowanej do tego pokolenia i rodziców.

Korzystna sytuacja demograficzna wynika z osiedlania się na terenie sołectwa byłych mieszkańców Włocławka. Można sądzić, że ta tendencja migracyjna będzie się utrzymywała. Rodzi to jednak problem podziałów społecznych wśród mieszkańców na „zasiedziały” i nowo „osiedlonych”. Ważnym zadaniem polityki społecznej stojącym przed gminą będzie podjęcie działań integrujących mieszkańców.

Strefa gospodarcza

Zarejestrowano 8 podmiotów gospodarczych ale tylko 3 funkcjonują w miejscowości Józefowo. Branże w jakich działają to

- działalność w zakresie specjalistycznego projektowania
- naprawa i konserwacja maszyn
- fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne

Strefa techniczna

Sołectwo nie posiada sieci kanalizacyjnej ze względu ekonomicznych. Gospodarka ściekowa polega na instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków jak również bezodpływowych zbiorników. Gospodarka odpadami jest uporządkowana.

Strefa przestrzenno- funkcjonalna i środowiskowa

Na terenie sołectwa znajdują się Świetlica wiejska wymagająca wkładu finansowego w celu przystosowania do funkcji społecznych otoczeniem. Energochłonne oświetlenie oraz brak chodników oraz miejsc zabaw dla dzieci oraz obiektów sportowych.

6.4. Sołectwo Wistka Królewska

Sołectwo w 2016 r zamieszkiwało 293 osoby a struktura kształtowała się następująco:

- 70 osoby w wieku przedprodukcyjnym co stanowiło 23,89% ludności ogółem sołectwa,
- 185 osób w wieku produkcyjnym co stanowiło 63,14% ludności ogółem w sołectwie,
- 38 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowi 12,97% ludności ogółem w sołectwie,

W skład sołectwa wchodzi dwie miejscowości Wistka Królewska oraz Mostki. Sołectwo zajmuje 835 ha powierzchni gminy tj. 3,78%. Wieś położona jest w północnej części Gminy Włocławek. Typ wsi zagrodowy. Wistka Królewska znajduje się w granicach Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego, na lewym brzegu Wisły. Około 48,02 % powierzchni zajmują lasy. Klasa ziemi jak tu występuje to IV, V i VI. Obiektem zabytkowym jest Dwór z II. ćwierci XIX w. oraz. Park Krajobrazowy założony w II ćw. XIX w. Obecnie częściowo przekształcony i zdewastowany.

Strefa społeczna

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wynosi 17,41% przy średniej dla gminy 15,13% udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności nad opieką dzieci

względem ogółu rodzin w sołectwie Wistka Królewska wynosi 3,14 % gdzie ten wskaźnik dla gminy wynosi 1,52%

Stosunek interwencji policji względem gospodarstw domowych jest nieznacznie niższa od średnia dla gminy i wynosi 51,85% a dla gminy 55,34%. (Wykres poniżej)

Stopa bezrobocia wynosi 23,24% przy średniej dla gminy 12,23%

Liczba wykroczeń wynosi 11,11% względem gminy 7,42%

Wistka Królewska podobnie jak Józefowo ma bardzo korzystną sytuację demograficzną. liczba ludzi w wieku produkcyjnym wynosi 185 co stanowi 63,14% ludności ogółem tego sołectwa. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 12,97% i jest niższy od średniej dla gminy 14,68% iż wieku przedprodukcyjnym. Podobnie jak w Józefowie głównym czynnikiem korzystnej demografii jest migracja z Włocławka młodych rodzin. Jest to jednak źródło problemów społecznych analogicznych do tych występują w Józefowie.

Strefa gospodarcza

W tej miejscowości są 4 podmioty gospodarcze. Działają w branżach:

- roboty budowlane
- działalność usługowa związaną z leśnictwem
- gospodarka leśna
- sprzedaż detaliczna żywności

Na terenie sołectwa brak przedszkoli oraz żłobków

Strefa techniczna

Sołectwo analogicznie do Józefowa nie posiada sieci kanalizacyjnej ze względu ekonomicznych. Gospodarka ściekowa polega na instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków jak również bezodpływowych zbiorników. Gospodarka odpadami jest uporządkowana.

Strefa przestrzenno- funkcjonalna i środowiskowa

Brak placu zabaw, Brak miejsc integracji społecznej i aktywności sportowej, Energochłonne oświetlenie, Brak chodników. Świetlica wiejska w stanie do remont

6.5 Główne wnioski szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji

W wyniku przeprowadzenia pogłębionej analizy obszaru rewitalizacji potwierdzono następujące problemy obszaru rewitalizacji dotyczące sfery społecznej, a mianowicie: wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w sołectwie Dąb Mały, Dobra Wola oraz Józefowo. Udział ludzi w wieku poprodukcyjnym względem ludności ogółem wystąpił w sołectwie Dąb Mały oraz Dobra Wola więc można stwierdzić występowanie procesu starzenia się społeczeństwa. Wysoka częstotliwość notowanych zdarzeń dotyczących interwencji policji wykazano na terenie sołectwa Dąb Mały oraz Józefowo. Wysoki odsetek gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej opieki społecznej z tytułu bezradności nad opieką dzieci stwierdzono w sołectwach: Dąb Mały, Józefowo oraz Wistka Królewska. Jak widać z analizy sołectwo Dąb Mały we wszystkich wskaźnikach uzyskał gorsze wyniki od średnich dla gminy.

We wszystkich sołectwach wystąpiła również przestrzeń zdegradowana, która możemy wykorzystać na cele związane z aktywizacją społeczną

Analiza wykazała niską skłonność do przedsiębiorczości może być wynikiem braku ukształtowania pozytywnych postaw w tym zakresie (w tym spowodowanego niedostosowaniem systemu kształcenia), a także przekonań dotyczących trudności administracyjnych i organizacyjnych na jakie napotykają przedsiębiorcy i osoby chcące założyć własną działalność gospodarczą. Jedynym walorem sołectwa Dąb Mały jest dostęp do zbiornika wodnego co jest szansą na rozwój działalności rekreacyjnej. Brakuje jednak dobrze przygotowanej oferty turystycznej. We wszystkich sołectwach jest niedostateczny stan i wyposażenie obiektów sportowych. Na terenie całego obszaru rewitalizacji, przeważają tradycyjne, wysokoemisyjne źródła ciepła.

Uporządkowana jest gospodarka wodno-ściekowa na terenie obszaru rewitalizacji, jak również dobry stan infrastruktury drogowej.

Istotnym potencjałem jest także możliwość zagospodarowania przestrzeni zdegradowanych i niedostosowanych obiektów na cele aktywizacji społecznej.

7. Wizja stanu rewitalizacji po przeprowadzonej rewitalizacji

Wizja obszaru rewitalizacji po zrealizowaniu działań ma na celu przedstawienie stanu obszaru rewitalizacyjnego po zrealizowaniu zaplanowanych działań mających na celu ograniczyć stan kryzysowy

Punktem wyjścia jest przedstawiona powyżej diagnoza, która ujawniła wystąpienie szeregu problemów (przede wszystkim ze sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej), szczególnie skoncentrowanych w obszarze rewitalizacji. Przy opracowaniu zarówno części diagnostycznej, jak i projektując koncepcję rewitalizacji uwzględniono także uwagi mieszkańców i stanowiska organizacji pozarządowych wypracowane w toku konsultacji społecznych.

Jak wynika ze szczegółowej diagnozy przeprowadzonej dla obszaru rewitalizacji składającego się w Gminie Włocławek z czterech sołectw, problemy niektóre pokrywają się w sołectwach. W trzech sołectwach wspólnym problemem jest udział osób korzystających z GOPS, tj Dąb Mały Dobra Wola oraz Wistka Królewska. Sołectwo Dąb Mały wpisuje nam się we wszystkie mierzone wskaźniki.

Wśród problemów szczegółowych, które z różnym nasileniem wystąpiły na terytorium poszczególnych sołectw zdiagnozowano: problemy demograficzne (mierzone wyższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze), wyższą liczbę interwencji policji, zły stan infrastruktury społecznej (znaczne potrzeby modernizacyjne i braki w wyposażeniu świetlic służących aktywizacji społecznej) brak infrastruktury i działań dla aktywizacji gospodarczej. Ważne przy określaniu wizji było poznanie oczekiwań społeczeństwa wobec zamierzonej rewitalizacji danego obszaru – dotyczy to zarówno mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, jak i wszystkich, na których będą mieć wpływ podjęte działania rewitalizacyjne.

W oparciu o wyniki analiz i powyższe wskazania, sformułowano następującą wizję obszaru po rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji Gminy Włocławek miejscem bezpiecznym z zintegrowanym społeczeństwem aktywnie działającym i korzystającym ze zmodernizowanej oraz dostosowanej do potrzeb infrastruktury społecznej.

Przedstawiona powyżej wizja rewitalizacji określa pożądany stan rozwoju gminy i obszarów rewitalizacji. Wizja ta jest odpowiedzią na wyzwania rozwojowe tj. posiadanie nowoczesnej infrastruktury, atrakcyjnych warunków dla rozwoju gospodarczego i aktywności zawodowej oraz społecznej mieszkańców na odpowiednio zagospodarowanych przestrzeniach publicznych, przy zapewnieniu dobrych warunków zamieszkania, edukacji, opieki dla mieszkańców. Wykorzystanie obszarów poddanych rewitalizacji poprawi spójność ich powiązań z otoczeniem. W wyniku realizacji powyższej wizji poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców nie tylko obszarów zdegradowanych, objętych rewitalizacją, ale również w wyniku efektu synergii, nastąpi wzrost stopy życiowej wszystkich mieszkańców gminy. W ten sposób rewitalizacja stanie się impulsem do rozwoju całej gminy. Odnowa zdegradowanej przestrzeni przyczyni się do poprawy estetyki całego obszaru. Dla zrealizowania tak nakreślonej wizji rewitalizacji kluczowy jest udział mieszkańców, których aktywność zostanie pobudzona w wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych zakładających umocnienie wspólnotowych relacji przy wykorzystaniu powstałej infrastruktury.

8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mające na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wizja obszaru rewitalizacji określiła docelowy stan pożądany po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji. Ze względu na podobne problemy i charakter obszaru rewitalizacji zdecydowano się określić jeden podstawowy cel rewitalizacji. Określono go na podstawie przeprowadzonej analizy, kierując się wynikami konsultacji społecznych. Jest odpowiedzią na potrzeby zidentyfikowane w diagnozie obszaru rewitalizacji. Do uzyskania planowanego efektu zmniejszenia (ograniczenia lub – o ile to możliwe – likwidacji) problemów zidentyfikowanych na obszarze objętym rewitalizacją będą podejmowane projekty w ramach konkretnych kierunków działań.

Celem rewitalizacji określonym dla obszaru rewitalizacji w Gminie Włocławek jest Rewitalizacja sołectw Dąb Mały, Dobra Wola, Józefowo i Wistka Królewska. Będzie on realizowany poprzez działania podejmowane w ramach dwóch kierunków:

1. Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej i gospodarczej,
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez działanie na rzecz osób starszych, oraz grup zagrożonych wykluczeniem.

Powyższy cel rewitalizacji należy uznać za uszczegółowienie przyjętego spośród katalogu celów rewitalizacji przewidzianego dla terenów wiejskich w „Zasadach programowania ...” celu rewitalizacji D, tj. zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej. W ramach tych dwóch kierunków działań realizowane będą szczegółowe projekty, które można podzielić na dwie grupy – przedsięwzięcia ujęte jako „Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego” oraz „Realizacja programu rozwoju społecznego”. W pierwszej znajdą się więc projekty infrastrukturalne, tworzące niejako „bazę” pod projekty o charakterze „miękkim” stanowiące podstawowy element koncepcji rewitalizacji i mające na celu z poprawę umiejętności, zdobywaniu wiedzy i kompetencji mieszkańców obszaru rewitalizacji,

przyczyniające się do ich aktywizacji społecznej. Projekty z obu sfer będą między sobą zintegrowane.

Projekt to najmniejsza jednostka programowania interwencji. Jest to konkretne, autonomiczne, kompleksowe działanie, które będzie mogło być realizowane przez różnych interesariuszy procesu rewitalizacji. Większość z nich będzie realizowana przez władze samorządowe, jednak warunkiem osiągnięcia optymalnych efektów procesu rewitalizacji jest włączenie się także podmiotów ze sfery NGO, czy przedsiębiorców.

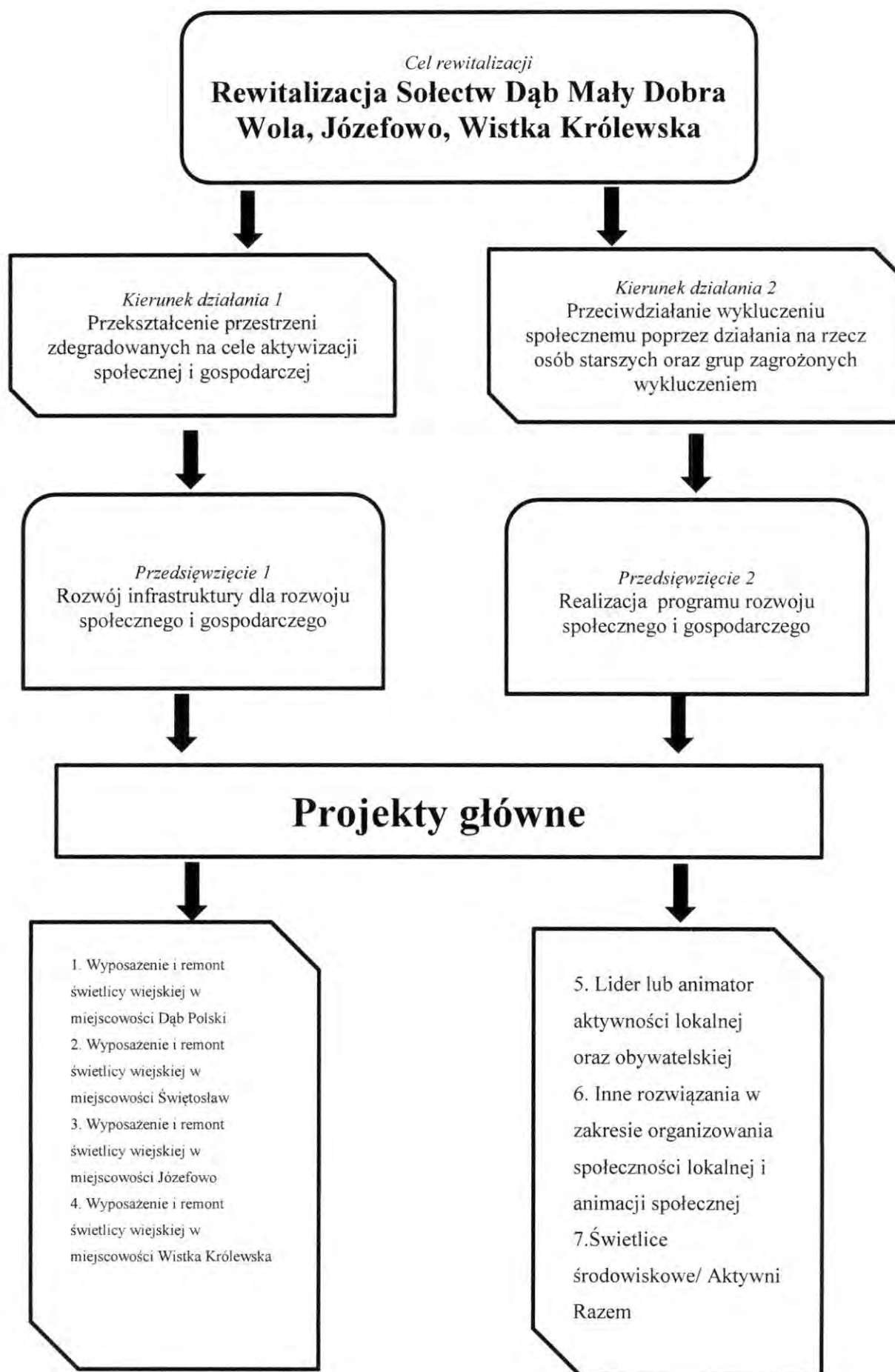

Tabela 15. Wskaźniki projektowe

Wskaźnik	Rok bazowy	Rok docelowy	Uwagi
Wskaźniki produktu			
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	0	100	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	4	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Liczba osób z otoczenia zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	0	15	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Liczba osób z otoczenia zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym lub zdrowotnym	0	70	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	0	200	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym u których wzrosła aktywność społeczna	0	20	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Wskaźnik efektywności społecznej	0	15	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P
Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub zagrożeniem społecznym, u których nastąpi wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	0	30	Wskaźnik LSR SZOOP RPO WK-P

Tabela 16. Wskaźniki celów rewitalizacyjnych

Wskaźnik	Sołectwo	Rok bazowy /2016	Rok docelowy 2023
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Dąb Mały	17,53%	10 osób zaktywizowanych
	Dobra Wola	17,75%	15 osób zaktywizowanych
Stosunek interwencji policji względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze	Dąb Mały	68,42%	65%
	Józefowo	59,18%	55%
	Wistka Królewska	51,85%	47%
Bezradność nad opieką dzieci – udział rodzin korzystających z tego tytułu z pomocy względem ogółu rodzin	Dąb Mały	20,00%	18%
	Dobra Wola	5,56%	5%
	Józefowo	10,20%	9%
	Wistka Królewska	12,35%	11%
Ilość obiektów do rewitalizacji występujących w przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa	Dąb Mały	1	0
	Dobra Wola	1	0
	Józefowo	1	0
	Wistka Królewska	1	0

Źródło: opracowania własne

9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekty rewitalizacyjne powinny być ukierunkowane na rozwiązywanie indywidualnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych, które zostały zdiagnozowane na obszarach zdegradowanych. Wiodącą rolę w planowaniu kompleksowej rewitalizacji mają projekty społeczne, które stanowią fundament rewitalizacji. Mają one również decydujące znaczenie z perspektywy dokonywanych zmian infrastrukturalnych warunkując ich trwałość i akceptację przez mieszkańców obszarów zdegradowanych. Tym samym, ustalając hierarchię potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych zaplanowano projekty rewitalizacyjne, w ramach dwóch powyżej wskazanych kierunków działań.

Poniżej znajduje się zestawienie projektów podstawowych. Wszystkie projekty te stanowią odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy.

Tabela 17 Lista planowanych projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt	Typ projektu S- społeczny PF- przestrzenno- funkcjonalny	OPIS PROJEKTU					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzania danego projektu)	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dąb Mały	Cel rewitalizacji: REWITALIZACJA SOŁECTW DĄB POLSKI, DOBRA WOLA, JÓZEFOWO, WISTKA KRÓLEWSKA								
	Kierunek działania 1: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji społecznej i gospodarczej								
	Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	1. Wyposażenie i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Dąb Polski oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	Gmina Włocławek	Projekt zakłada modernizację instalacji grzewczej oraz wyposażenia świetlicy w celu przystosowania jej do pełnienia funkcji społecznych m.in. organizacja zajęć kulturalnych, plastycznych, muzycznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym osób starszych; organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców. Projekt ma na celu zwiększenie motywacji do działania, wzmocnienie wiary w siebie we własne	Sołectwo Dąb Mały Budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Dąb Polski	150 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 50	Protokół odbioru robót budowlanych Wewnętrzne raporty i ewidencja podmiotu realizującego projekt

					możliwości; podniesienie samooceeny, zwiększenie poczucia wpływu na własne życie, zmniejszenie marginalizacji i izolacji społecznej; nabycie umiejętności społecznych				
Dobra Wola	Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	2. Rozbudowa, wypożażenie i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Świątosław oraz zagospodarowani e przestrzeni publicznej w miejscowości Świątosław	PF	Gmina Włocławek	Rozbudowa pomieszczeń świetlicy wiejskiej mająca na celu przystosowanie jej do pełnienia nowych funkcji społecznych umożliwiających funkcjonowanie stowarzyszeniom. Wypożażenie i remont świetlicy ma na celu przystosowanie obiekta do organizacji zajęć edukacyjnych i kulturalny dla osób starszych i rodziców. Zagospodarowani e przestrzeni publicznej ma na celu ułatwienie dojazdu osoba niepełnosprawnym	Sołectwo Dobra Wola Budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości ŚWĄTOSŁA W	450 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 50	Protokół odbioru robót budowlanych Wewnętrzne raporty i ewidencja podmiotu realizującego projekt

Józefowo	Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	3. Wyposażenie i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Józefowo oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	Gmina Włocławek	Wyposażenie i remont świetlicy wiejskiej mająca na celu przystosowanie jej do pełnienia nowych funkcji społecznych umożliwiających m.in. organizację zajęć edukacyjnych, oraz pogadanek i spotkań profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie kierowanych do dzieci i młodzieży osób bezrobotnych i rodziców korzystających z pomocy społecznej; objęcie osób doświadczających przemocy w rodzinie wsparciem psychologicznym;	Sołectwo Józefowo Budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Józefowo	130 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 50	Protokół odbioru robót budowlanych Wewnętrzne raporty i ewidencja podmiotu realizującego projekt
Wistka Królewska	Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	4. Wyposażenie i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Wistka Królewska oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	Gmina Włocławek	Wyposażenie i remont świetlicy wiejskiej mająca na celu przystosowanie jej do pełnienia nowych funkcji społecznych umożliwiających m.in. organizację zajęć edukacyjnych, oraz pogadanek i spotkań profilaktycznych dotyczących	Sołectwo Wistka Królewska Budynek świetlicy wiejskiej w miejscowości Wistka Królewska	130 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów: 50	Protokół odbioru robót budowlanych Wewnętrzne raporty i ewidencja podmiotu realizującego projekt

					przemocy w rodzinie kierowanych do dzieci i młodzieży osób bezrobotnych i rodziców korzystających z pomocy społecznej; objęcie osób doznających przemocy w rodzinie wsparciem psychologicznym;				
Kierunek działania 2: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez działania na rzecz osób starszych oraz grup zagrożonych wykluczeniem									
Dąb Mały Dobra Wola Józefowo Wistka Królewska	Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	5. Lider lub animator aktywności lokalnej oraz obywatelskiej	S	Gmina Włocławek	Rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej poprzez spotkania o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym skierowanych do rodziców korzystających z pomocy społecznej, mieszkańców terenów byłego PGR, osób starszych	Świetlica wiejska w miejscowości Dąb Polski w sołectwie Dąb Mały; świetlica wiejska w miejscowości Świętosław, sołectwo Dobra Wola; świetlica wiejska w miejscowości Józefowo, sołectwo Józefowo; świetlica wiejska w miejscowości Wistka Królewska, sołectwo Wistka Królewska	150 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 50 Wskaźnik rezultatu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym u których wzrosła aktywność społeczna 20	Deklaracje uczestnictwa, listy obecności na zajęciach

Dąb Mały Dobra Wola Józefowo Wistka Królewska	Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	6. Inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej	S	Gmina Włocławek	Organizowanie Zajęć dla starszych, rodzin z problemami przemocy oraz rodziców. (organizacja, warsztatów dla dzieci i młodzieży w celu kształtowania właściwych postaw i wzorców oraz poszerzania horyzontów, zmiana schematu myślowego ze można inaczej- lepiej.	Świetlica wiejska w miejscowości Dąb Polski w sołectwie Dąb Mały; świetlica wiejska w miejscowości Świętosław, sołectwo Dobra Wola; świetlica wiejska w miejscowości Józefowo, sołectwo Józefowo; świetlica wiejska w miejscowości Wistka Królewska, sołectwo Wistka Królewska	130 000,00	Wskaźniki produktu: Liczba osób z otoczenia zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym lub zdrowotnym 70 Wskaźniki rezultatu Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub zagrożeniem społecznym, u których nastąpi wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 30	Deklaracje uczestnictwa, listy obecności na zajęciach
Dąb Mały Dobra Wola	Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	7. Świetlice środowiskowe / aktywni Razem	S	Gmina Włocławek	Projekt zakłada zajęcia dla seniorów, osób w wieku poprodukcyjnym oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym	Świetlica wiejska w miejscowości Dąb Polski w sołectwie Dąb Mały; świetlica wiejska w miejscowości Świętosław, sołectwo Dobra Wola;	50 000,00	Wskaźnik produktu: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 50 Liczba osób z otoczenia zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 15	Deklaracje uczestnictwa, listy obecności na zajęciach

								Wskaźnik rezultat: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczenie m społecznym u których wzrosła aktywność społeczna: 20 Wskaźnik efektywności społecznej: 15	

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Realizacja niniejszego Programu zakłada zapewnienie kompleksowości interwencji w różnych wymiarach, a mianowicie: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

10.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna została zapewniona dzięki adresowaniu realizacji projektów na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany został wyznaczony po przeprowadzeniu analizy wskaźnikowej i uwzględnieniu opinii społeczności lokalnej w drodze konsultacji, dzięki czemu można mówić o trafności oraz efektywności działań na danym terenie. Projekty będą realizowane na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Projekty stanowią odpowiedź na główne problemy dla danego obszaru. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze Gminy, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli zarówno mieszkańcy obszaru, jak i całej Gminy. Ich realizacja będzie zapobiegać rozprzestrzenianiu się problemów na sąsiednie obszary gminy.

10.2 Komplementarność problemowa

W LPR zapewniona została także komplementarność problemowa. Wybrane do realizacji przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane pod względem rozwiązania określonych problemów (np. społecznych oraz funkcjonalno-przestrzennych, czy infrastrukturalnych), a także wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne dotyczące odnowy czy modernizacji infrastruktury, zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców). Działania zostały przewidziane w taki sposób, aby równocześnie przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Działania rewitalizacyjne związane/ z

przebudową obiektów lub modernizacją infrastruktury technicznej służyć będą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ładu przestrzennego, zwiększeniu aktywności społeczno – gospodarczej mieszkańców, jak również będą miały pozytywny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego. Uzasadnieniem dla działań infrastrukturalnych w projektach jest potrzeba odniesienia i oddziaływania na dany problem społeczny i wynikające z tego zapotrzebowanie na odnowę infrastruktury, czy przestrzeni publicznej. Dodatkowo prognozowane rezultaty oraz oddziaływania zapobiegać będą fragmentaryzacji zadań. Poniżej dokonano zestawienia pod względem komplementarności problemowej projektów rewitalizacyjnych.

10.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przy realizacji programu rewitalizacji decydujące znaczenie organizacyjne oraz koordynujące będzie miał przede wszystkim Urząd Gminy. Będzie on jednak wspomagany przez inne podmioty działające na obszarze gminy, m.in. przez GOPS, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki. Za zarządzanie procesem rewitalizacji i wdrożenie LPR odpowiadać będzie Zespół wdrożeniowy.

Umiejscowienie realizacji LPR w ramach struktur gminnych i Urzędu Gminy Włocławek zapewni skuteczność zarządzania LPR, a także wpłynie na zachowanie spójności z innymi przedsięwzięciami samorządu gminnego.

10.4. Komplementarność międzyokresowa

Projekty planowane w ramach LPR mają swoją ciągłość i kontynuację w innych działaniach rozwojowych podejmowanych przez samorząd. Powiązanie z celami rozwojowymi Gminy działań rewitalizacyjnych umożliwia ożywienie społeczne przestrzeni w poszczególnych obszarach wyznaczonych do rewitalizacji. Projekty te w obecnym LPR będą powiązane z wieloma projektami społecznymi wpływającymi na aktywizację i integrację mieszkańców np. z projektami LGD, czy wynikającymi z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Włocławek. Zapewnia to komplementarność całego procesu rozwojowego w ciągłości przekraczającej okresy finansowe UE.

10.5. Komplementarność źródeł finansowania

Projekty, które zostały wyszczególnione i opisane w LPR zakładają finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. Dla realizacji projektów w ramach procesu rewitalizacji wykorzystywane będą środki EFRR, EFS, PFRON, budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz wolontariat. Ponadto projekty zapisane w LPR dają także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

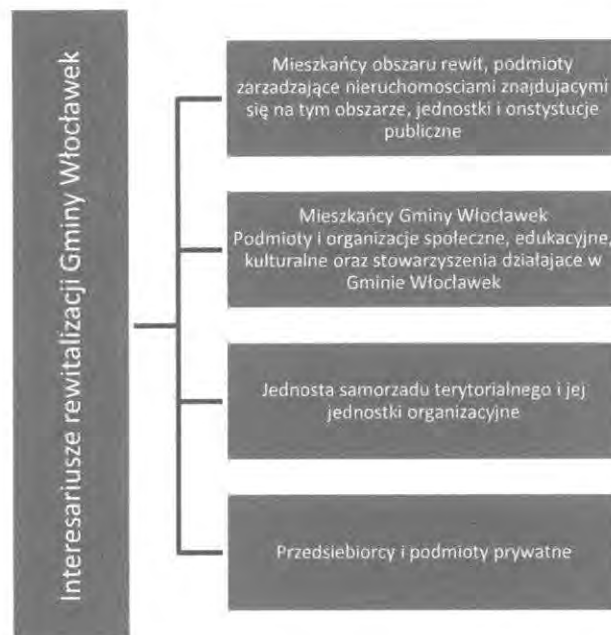
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi podstawę wszelkich działań na każdym etapie tego procesu. Zaangażowanie jak największej liczby interesariuszy - potencjalnych partnerów stanowi warunek skuteczności diagnozy i zaprogramowania odpowiednich działań, a także osiągania satysfakcjonujących efektów procesu rewitalizacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, w procesie opracowywania niniejszego Programu zapewniono jak najszerszy udział interesariuszy, podobne założenia dotyczyć będą jego wdrażania. Istotną kwestią jest dobór narzędzi partycypacyjnych, należy zapewnić szerokie spektrum działań: począwszy od zapewnienia informacji o działaniach władz lokalnych na każdym etapie prac nad Programem aż po umożliwienie aktywnego uczestnictwa w realizacji planowanych projektów

11.1. Interesariusze Programu

Ideą rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez realizowane w sposób kompleksowy, zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, które są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone są przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Programu. Proces ten wymaga udziału nie tylko przedstawicieli organizacji, ale także różnych grup interesariuszy rewitalizacji. Podmioty zaliczane do interesariuszy rewitalizacji w Gminie Włocławek przedstawia poniższy schemat:

Rys.5. Grupy interesariuszy rewitalizacji
Opracowanie własne

Rewitalizacja jest procesem, który bezpośrednio skierowany jest do społeczności lokalnej danego obszaru, gdzie w wyniku nasilenia negatywnych zjawisk na danym obszarze nastąpiło zagrożenie wykluczeniem części mieszkańców z życia społecznego gminy.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób

zapewniający aktywny udział interesariuszy, polegający m.in. na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych z nimi działań,
- prowadzeniu działań informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy
- (o zasadach, celach, istocie prowadzenia rewitalizacji oraz jej przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących integracji społeczności lokalnej wokół
- rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się
- przez interesariuszy w zakresie kierunków, celów oraz projektów rewitalizacji.

12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych projektów / przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowym źródłem finansowania projektów zaplanowanych do zrealizowania w ramach niniejszego Programu będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz budżet Gminy Włocławek. Na tym etapie w ramach zaplanowanych działań w programie nie przewidziano udziału środków prywatnych. Jednakże w wyniku realizacji procesu rewitalizacji na terenie Gminy Włocławek, na którymś etapie mogą pojawić się środki prywatne. W związku z powyższym nastąpi aktualizacja treści programu rewitalizacji i zostaną one uwzględnione. Realizacja projektów będzie możliwa, poprzez zapewnienie komplementarności i skoordynowania projektów z przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFS i EFRR.

Poniżej przedstawiono harmonogram realizacji Programu i ramy finansowe dla głównych projektów / przedsięwzięć

Tabela 18. Główne projekty przedsięwzięcia rewitalizacyjne- harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji	Termin realizacji projektu	Projekt	Typ projektu	Typ przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	EFS	EFRR	Budżet Gminy	Środki prywatne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Sołectwo Dąb Mały</i>	2018-2019	1. Wyposażenie i remont świetlicy w miejscowości Dąb Polski oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	1. Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek	150 000,00	85	127 500,00	-	127 500	22 500,00	-	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	5. 6. 7.
<i>Sołectwo Dobra Wola</i>	2018-2019	2. Wyposażenie i remont świetlicy w miejscowości Świętosław oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	1. Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek	450 000,00	85	382 500,00	-	382 500,00	67 500,00	-	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	5. 6. 7.
<i>Sołectwo Józefowo</i>	2018-2019	3. Wyposażenie i remont świetlicy w miejscowości Józefowo oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	1. Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek	130 000,00	85	110 500	-	110 500	19 500,00	-	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	5. 6. 7.
<i>Sołectwo Wistka Królewska</i>	2018-2019	4. Wyposażenie i remont świetlicy w miejscowości Wistka Królewska oraz zagospodarowanie terenu wokół świetlicy	PF	1. Rozwój infrastruktury dla rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek	130 000,00	85	85 000,00	-	85 000,00	15 000,00	-	Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	5. 6. 7.
<i>Sołectwa: Dąb Mały Dobra Wola Józefowo Wistka Królewska</i>	2019-2021	5. Lider lub animator aktywności lokalnej oraz obywatelskiej	S	2. Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek; Stowarzyszenia KGW	150 000,00	95	142 500,00	142 500,00	-	7 500,00	-	Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	1. 2. 3. 4.
<i>Sołectwa: Dąb Mały Dobra Wola Józefowo Wistka Królewska</i>	2019-2021	6. Inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej	S	2. Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek; Stowarzyszenia KGW	130 000,00	95	123 500,00	123 500,00	-	6 500,00	-	Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	1. 2. 3. 4.
<i>Sołectwa: Dąb Mały Dobra Wola</i>	2019-2021	7. Świetlice środowiskowe/ Aktywni Razem	S	2. Realizacja programu rozwoju społecznego i gospodarczego	Gmina Włocławek; GOPS	50 000,00	95	47 500,00	47 500,00	-	2 500,00	-	Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	1. 2.

13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Proces rewitalizacji jest procesem złożonym i długofalowym. Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji stanowią zadania własne gminy. Kluczowym elementem LPR jest sprawna koordynacja działań i sprawny przepływ informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

Zarządzenie procesem rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja LPR wiązać się będzie z udziałem podmiotu zarządzającego i koordynującego poszczególne działania, a także z prowadzeniem monitoringu i oceny wdrażania projektów rewitalizacyjnych. Głównym zadaniem organów Gminy Włocławek w zarządzaniu procesem rewitalizacji oraz wdrażaniem LPR jest jego ukierunkowanie, uchwalenie, monitorowanie i ocena z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju Gminy. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji rewitalizacji dla sprawnego współdziałania z pozostałymi instrumentami rozwoju gminy, a także dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych.

We wdrożenie LPR będą zaangażowane następujące podmioty:

- Rada Gminy Włocławek
- Wójt Gminy Włocławek
- Zespół do spraw rewitalizacji

Wdrożeniem i realizacją LPR zajmować się będzie bezpośrednio Zespół powołany Zarządzeniem Wójta, w skład którego wejdą m.in. pracownicy Urzędu Gminy, radni oraz przedstawiciele gminnych jednostek organizacyjnych w szczególności GOPS -u oraz instytucji kultury. Do prac w Zespole mogą być zapraszani przedstawiciele organizacji pozarządowych i innych podmiotów z terenu gminy. Zespół będzie odpowiedzialny za ocenę postępu realizacji oraz wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Obsługę administracyjną Zespołu zapewni odpowiednia komórka Urzędu Gminy.

Nadzór nad realizacją projektów, dla których instytucją wdrażającą jest gmina lub jej jednostki organizacyjne sprawuje Wójt Gminy. Nadzór nad kwestiami finansowymi w tych

projektach sprawuje Skarbnik Gminy, który dokonuje kontrasygnaty. Osobami odpowiedzialnymi za realizację zadań będą osoby kierujące odpowiednimi komórkami Urzędu Gminy lub inne wyznaczone osoby oraz kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych. Program podlegać będzie ocenie aktualności i stopnia realizacji dokonywanej przez Wójta Gminy.

14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu

Efektywność wdrażania Programu zapewni odpowiedni system monitorowania, oceny skuteczności działań oraz modyfikacja Programu.

Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie postępów realizacji celów Programu będzie Zespół ds. Rewitalizacji.

Będzie on odpowiedzialny za składanie Wójtowi Gminy Chocień corocznych raportów ze stanu realizacji Programu oraz ewentualnych propozycji zmian, które należałoby wprowadzić w czasie wdrażania Programu. Raport będzie sporządzany za dany rok kalendarzowy i przedstawiany Wójtowi do końca I kwartału roku następnego. Raport będzie zawierał następujące informacje:

- informacje na temat zaplanowanych na dany rok działań, które udało się zrealizować,
- informacje na temat zidentyfikowanych problemów na etapie wdrażania Programu,
- informacje na temat działań zaplanowanych w następnym roku i ewentualnych prognozowanych problemów w ich realizacji,
- informacje na temat aktualnych wartości wskaźników, których realizację założono dla osiągnięcia celu Programu,
- ewentualne propozycje zmian, które należałoby wprowadzić we wdrażaniu Programu.

Dane niezbędne do obliczenia aktualnych wartości wskaźników będą pozyskiwane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Miejskiej Policji, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Wskaźniki będą również (w miarę potrzeb) monitorowane poprzez badanie ankietowe skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji (przykładowe pytania: czy poprawiła się estetyka przestrzeni, czy poszczególni beneficjenci końcowi skorzystali z zajęć aktywizacyjnych w ramach realizowanych projektów realizacyjnych i jak je oceniają.).

W przypadku stwierdzenia w raporcie rocznym braku postępu realizacji założonych celów i/lub braku poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji Zespół ma obowiązek przedstawienia skróconej analizy zawierającej informację o przyczynie takiego stanu wraz z rekomendacją co do konieczności podjęcia ewentualnych działań naprawczych. W przypadku stwierdzenia w drugim kolejnym raporcie rocznym braku postępu realizacji założonych celów i/lub braku poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji Zespół przystępuje niezwłocznie do opracowania szczegółowej analizy w tym zakresie (zawierającej np. wyniki badania przeprowadzone wśród interesariuszy rewitalizacji w gminie) i przedstawia jej wyniki Wójtowi wraz z raportem i propozycją dotyczącą podjęcia działań naprawczych, w tym ewentualnym wprowadzeniem

modyfikacji Programu. Zespół w każdym momencie ma prawo wnioskowania do Wójta o zlecenie sporządzenia dodatkowych analiz, np. wpływu na realizację Programu zauważonych zmian w otoczeniu Programu.

Propozycja modyfikacji Programu musi zostać skonsultowana z lokalnymi interesariuszami rewitalizacji, a następnie uchwalona przez Radę Gminy jako aktualizacja Programu. Uprawnienia do wnioskowania o zmianę Programu do Rady Gminy ma Wójt, następuje to na wniosek Zespołu ds. rewitalizacji lub z własnej inicjatywy. Prawo do wnioskowania o zmianę Programu mają także mieszkańcy (grupa minimum 15 osób lub organizacja pozarządowa reprezentowana przez swoich przedstawicieli zgodnie z obowiązującym prawem). Następuje to poprzez złożenie umotywowanego wniosku do Wójta. W takim przypadku Wójt zleca Zespołowi sporządzenie analizy co do zasadności wniosku. Informacja o wpłynięciu wniosku wraz z wynikiem sporządzonej analizy musi zostać przedstawiona Radzie Gminy.

Oprócz podjętych działań zawartych w opisywanym rozdziale Zespół ds. Rewitalizacji będzie przekazywał kwartalne sprawozdania z osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu oraz z zakresie wskaźników celów rewitalizacji raz na dwa lata do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym.

Załącznik nr 1. Tabele z obliczeniami dotyczącymi wskaźników wybranych do delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Tabela 1. Ludność Gminy Włocławek w podziale na grupy społeczno ekonomiczne

Lp	Sołectwo	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Ludność ogółem
1.	Dąb Mały	32 16,49%	128 65,98%	34 17,53%	194 100%
2.	Dobra Wola	75 16,85%	291 65,39%	79 17,75%	445 100%
3.	Gróbce	16 13,45%	79 66,39%	24 20,17%	119 100%
4.	Józefowo	71 22,33%	205 64,47%	42 13,21%	318 100%
5.	Kolonia Dębice	26 21,85%	77 64,71%	16 13,45%	119 100%
6.	Kosinowo	85 22,02%	249 64,51%	52 13,47%	386 100%
7.	Koszanowo	30 22,06%	84 61,76%	22 16,18%	136 100%
8.	Kruszyn	148 20,22%	484 66,12%	100 13,66%	732 100%
9.	Kruszynek	101 21,22%	312 65,55%	63 13,24%	476 100%
10.	Ludwinowo	34 12,93%	181 68,82%	48 18,25%	263 100%
11.	Ładne	33 21,85%	99 65,56%	19 12,58%	151 100%
12.	Łagiewniki	31 17,82%	111 63,79%	32 18,39%	174 100%
13.	Markowo	17 15,74%	72 66,67%	19 17,59%	108 100%
14.	Modzerowo	106 21,24%	320 64,13%	73 14,63%	499 100%
15.	Mursk	16 25,40%	40 63,49%	7 11,11%	63 100%
16.	Nowa Wieś	149 18,91%	532 67,51%	107 13,58%	788 100%
17.	Pińczata	44 20,28%	150 69,12%	23 10,60%	217 100%
18.	Poddębice	23 22,77%	56 55,45%	22 21,78%	101 100%
19.	Skoki Duże	11 7,33%	113 75,33%	26 17,33%	150 100%
20.	Smólnik	70 19,44%	237 65,83%	53 14,72%	360 100%
21.	Smólsk	58 17,90%	217 66,98%	49 15,12%	324 100%
22.	Telążna Leśna	53 22,08%	154 64,17%	33 13,75%	240 100%
23.	Warząchewka Królewska	15 17,86%	53 63,10%	16 19,05%	84 100%
24.	Warząchewka Nowa	39 21,79%	119 66,48%	21 11,73%	179 100%
25.	Warząchewka Polska	48 17,84%	184 68,40%	37 13,75%	269 100%
26.	Wistka Królewska	70 23,89%	185 63,14%	38 12,97%	293 100%
	Ogółem w gminie	1401 19,45%	4732 65,83%	1055 14,68%	7188 100%

	Wskaźnik gorszy od średniej dla gminy
	Odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wyższy od mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Tabela 2. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Lp	Sołectwo	Liczba bezrobotnych	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Stopa bezrobocia
1.	Dąb Mały	26	128	20,31
2.	Dobra Wola	49	291	16,84
3.	Gróbce	6	79	7,59
4.	Józefowo	24	205	11,71
5.	Kolonia Dębice	7	77	9,09
6.	Kosinowo	39	249	15,66
7.	Koszanowo	4	84	4,76
8.	Kruszyn	39	484	8,06
9.	Kruszynek	36	312	11,54
10.	Ludwinowo	22	181	12,15
11.	Ładne	18	99	18,18
12.	Łagiewniki	13	111	11,71
13.	Markowo	7	72	9,72
14.	Modzerowo	35	320	10,94
15.	Mursk	8	40	20,00
16.	Nowa Wieś	30	532	5,64
17.	Pińczata	20	150	13,33
18.	Poddebice	6	56	10,71
19.	Skoki Duże	17	113	15,04
20.	Smólnik	41	237	17,30
21.	Smólsk	33	217	15,21
22.	Telążna Leśna	21	154	13,64
23.	Warząchewka Królewska	6	53	11,32
24.	Warząchewka Nowa	10	119	8,40
25.	Warząchewka Polska	19	184	10,33
26.	Wistka Królewska	43	185	23,24
	Ogółem w gminie	579	4732	12,23

Stopa bezrobocia wyższa od średniej w gminie

Tabela 3. Procent osób korzystających z GOPS

Lp	Sołectwo	Liczba osób korzystających z GOPS	Liczba ludności	Procent korzystających z GOPS w ludności ogółem
1.	Dąb Mały	54	194	27,84
2.	Dobra Wola	86	445	19,33
3.	Gróbcze	7	119	5,88
4.	Józefowo	31	318	9,75
5.	Kolonia Dębice	7	119	5,88
6.	Kosinowo	78	386	20,21
7.	Koszanowo	6	136	4,41
8.	Kruszyn	117	732	15,98
9.	Kruszynek	87	476	18,28
10.	Ludwinowo	20	263	7,60
11.	Ładne	41	151	27,15
12.	Łagiewniki	10	174	5,75
13.	Markowo	9	108	8,33
14.	Modzerowo	25	499	5,01
15.	Mursk	8	63	12,70
16.	Nowa Wieś	30	788	3,81
17.	Pińczata	12	217	5,53
18.	Poddębice	15	101	14,85
19.	Skoki Duże	68	150	45,33
20.	Smólnik	187	360	51,94
21.	Smólsk	31	324	9,57
22.	Telążna Leśna	21	240	8,75
23.	Warząchewka Królewska	8	84	9,52
24.	Warząchewka Nowa	2	179	1,12
25.	Warząchewka Polska	5	269	1,86
26.	Wistka Królewska	51	293	17,41
	Ogółem w gminie	1016	7188	14,13

Odsetek korzystających z GOPS wyższy od średniej dla gminy

Tabela 4. Wykroczenia i interwencje policji w Gminie Włocławek

Lp	Sołectwo	Liczba interwencji policji	Liczba wykroczeń	Liczba ludności
1.	Dąb Mały	65 28,87%	0	194
2.	Dobra Wola	23 5,19%	4 0,90%	445
3.	Gróbcze	10 8,40%	0	119
4.	Józefowo	58 18,24%	5 1,57%	318
5.	Kolonia Dębice	4 3,36%	0	119
6.	Kosinowo	63 16,32%	10 2,59%	386
7.	Koszanowo	5 3,68%	0	136
8.	Kruszyn	64 8,74%	15 2,05%	732
9.	Kruszynek	31 6,51%	6 1,26%	476
10.	Ludwinowo	56 24,71%	9 3,42%	263
11.	Ładne	15 9,93%	1 0,66%	151
12.	Łagiewniki	17 9,77%	2 1,15%	174
13.	Markowo	3 2,78%	0	108
14.	Modzerowo	53 10,62%	3 0,60%	499
15.	Mursk	16 25,40%	2 3,17%	63
16.	Nowa Wieś	100 12,69%	17 2,16%	788
17.	Pińczata	35 16,13%	7 3,23%	217
18.	Poddebice	7 6,93%	0	101
19.	Skoki Duże	22 14,67%	5 3,33%	150
20.	Smólnik	31 8,61%	3 0,83%	360
21.	Smólsk	3 0,93%	2 0,62%	324
22.	Telążna Leśna	4 1,67%	0	240
23.	Warząchewka Królewska	13 15,48%	0	84
24.	Warząchewka Nowa	10 5,59%	2 1,12%	179
25.	Warząchewka Polska	17 6,32%	2 0,74%	269
26.	Wistka Królewska	42 14,33%	9 3,07%	293
	Ogółem w gminie	767 10,67%	104 1,45%	7188

Wskaźniki gorsze niż średnia dla gminy

Tabela 5. Ludność Gminy Włocławek

Lp	Sołectwo	Liczba ludności	%
27.	Dąb Mały	194	2,7
28.	Dobra Wola	445	6,18
29.	Gróbcze	119	1,65
30.	Józefowo	318	4,42
31.	Kolonia Dębice	119	1,65
32.	Kosinowo	386	5,36
33.	Koszanowo	136	1,89
34.	Kruszyn	732	10,18
35.	Kruszynek	476	6,62
36.	Ludwinowo	263	3,65
37.	Ładne	151	2,10
38.	Łagiewniki	174	2,42
39.	Markowo	108	1,51
40.	Modzerowo	499	6,94
41.	Mursk	63	0,88
42.	Nowa Wieś	788	10,96
43.	Pińczata	217	3,02
44.	Poddębice	101	1,40
45.	Skoki Duże	150	2,08
46.	Smólnik	360	5,01
47.	Smólsk	324	4,51
48.	Telążna Leśna	240	3,34
49.	Warząchewka Królewska	84	1,17
50.	Warząchewka Nowa	179	2,49
51.	Warząchewka Polska	269	3,74
52.	Wistka Królewska	293	4,07
	Ogółem w gminie	7188	100

Miejscowości o największej koncentracji mieszkańców

Tabela 6. Liczba rodzin w danym sołectwie oraz liczba osób korzystających z GOPS z tytułu bezradności

Lp	Sołectwo	Liczba rodzin	Bezradność
1.	Dąb Mały	95	19
2.	Dobra Wola	144	8
3.	Gróbcze	23	0
4.	Józefowo	98	10
5.	Kolonia Dębice	41	0
6.	Kosinowo	125	4
7.	Koszanowo	32	0
8.	Kruszyn	397	16
9.	Kruszynek	130	5
10.	Ludwinowo	154	0
11.	Ładne	41	4
12.	Łagiewniki	58	0
13.	Markowo	28	1
14.	Modzerowo	169	0
15.	Mursk	13	0
16.	Nowa Wieś	314	0
17.	Pińczata	61	0
18.	Poddębice	27	0
19.	Skoki Duże	46	5
20.	Smólnik	113	26
21.	Smólsk	97	1
22.	Telążna Leśna	66	0
23.	Warząchewka Królewska	29	0
24.	Warząchewka Nowa	64	0
25.	Warząchewka Polska	87	0
26.	Wistka Królewska	81	10
	Ogółem w gminie	2533	109